

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงการคลัง, กรมสรรพสามิต. 2546. เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญ ธนาคารแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงการคลัง, กรมสรรพสามิต, สำนักงานสรรพสามิตกรุงเทพมหานคร พื้นที่ 3. 2550. ข้อมูลสถิติผู้ขออนุญาตจำหน่ายสุรา. กรุงเทพมหานคร.
- กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. 2541. กระบวนการยุติธรรมบนเส้นทางของการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ขวัญตา เลิศวิจิตรกมล. 2539. กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมปัญหาที่เกิดจากการเสพสุรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2542. การวิจัยทางมานุษยวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. 2548. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. 2542. รายงานวิจัยของกระทรวงยุติธรรม เรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพหน่วยงานกระทรวงยุติธรรม เพื่อการบริหารจัดการเชิงคุณภาพ ในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีปริ้นติ้ง.
- แท้จริง ศิริพานิช. 2549. <http://www.thaihealth.or.th/promote/valentine/news.php?id=2649>
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ as of 18 August 2007.
- นัยนา เกิดวิชัย. 2549. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พัทธอักษร.
- นัยนา เกิดวิชัย. 2549. ประมวลกฎหมายอาญา. กรุงเทพมหานคร: พัทธอักษร.
- นิพนธ์ พัวพงศกร และคณะ. 2548. โครงการ "วิจัยพัฒนารูปแบบเพื่อป้องกันการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์". ฝ่ายแผนงานเศรษฐกิจรายสาขา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร.
- ประคอง เตกฉัตร. 2546. สารอโศก. ฉบับที่ 161. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ.
- ประธาน วัฒนวาณิชย์. 2520. ระบบความยุติธรรมทางอาญา แนวความคิดเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรมและกระบวนการนิติธรรม. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับ 2 (กันยายน-พฤศจิกายน 2520).

- ประเสริฐ เมฆมณี. 2523. ตำรวจและกระบวนการยุติธรรม, กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- ปราณี ทองคำ. 2548. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนราธิวาส. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พรชัย ชันดี, ธัชชัย ปิตะนีละบุตร และอัศวิน วัฒนวิบูลย์. 2543. ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร: บึกเน็ท.
- ยงยุทธ ขจรธรรม. 2547. ประสิทธิผลของนโยบายและมาตรการการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. กรุงเทพฯ.
- ละเอียด ปานพวง. 2545. <http://www.nph.go.th/knowledge/sura2/sura2.html> กรมสุขภาพจิต as of 30 September 2007
- วิชัย โปษยะจินดา, วิภา ด้านธำรงกุล และอุษณีย์ พึ่งปาน. 2544. สุรากับสังคมไทย. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิฑูร สุตรอนันต์. 2549. <http://www.thaihealth.or.th/promote/valentine/news.php?id=2649> สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ as of 18 August 2007.
- วีระชัย กรานคำยี่. 2527. การกระทำผิดซ้ำ. วิทยานิพนธ์ สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญรวย เมทนีกรชัย. 2542. การกระทำผิดซ้ำของผู้หญิง. วิทยานิพนธ์ สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถานีตำรวจนครบาลพญาไท, ฝ่ายป้องกันปราบปรามและฝ่ายสอบสวน. 2550. ข้อมูลท้องถิ่นและสถิติคดี ปีพ.ศ.2546 – 50. (อัดสำเนา)
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และ กรรณิการ์ สุขเกษม. 2547. วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยปัญหาปัจจุบันและการวิจัยอนาคตกาล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เฟื่องฟ้า พรินต์ติ้ง จำกัด. 280.
- สุดสงวน สุธีสร. 2546. อาชญาวิทยาและงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุดสงวน สุธีสร. 2547. อาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพัตรา สุภาพ. 2546. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สุพัตรา สุภาพ. 2547. สังคมและวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์.

- สุพิศ ปราณีตพลกรัง. 2527. การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหาโดยองค์การตุลาการในชั้นก่อนการพิจารณา : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีไทยและสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริน ปุณณะนิตานนท์. 2533. การกระทำผิดในสังคม สังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรม เบี่ยงเบน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เดอะบิสซิเนส เพรส จำกัด.
- โสภา ขปิลมันน์. 2537. อาชญากรรมปัญหาที่ควรแก้ไขในสังคมปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- โสภา ชูพิกุลชัย และคณะ. 2525. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม. คณะ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม: สำนักพิมพ์แห่ง มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรัญ สุวรรณบุปผา. 2518. หลักอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- อัจฉราพรรณ เทศะปุณณะ. 2524. วิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ณ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัครณพ ชูบำรุง. 2527. ทฤษฎีอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อดิศวร์ หลายชูไทย และคณะ. 2544. สุรากับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภา ศิริวงศ์ ณ ออยุธยา และคณะสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544. สุรากับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทิศ แสนโกศิก. 2513. วัตถุประสงค์ของการลงโทษ. บทบัณฑิตย. เนติบัณฑิตยสภา, เล่ม 27 ตอน 2, 271 - 299.
- เอี่ยมพร ตสาริกา. 2548. http://www.hppthai.org/autopage/show_page.php?h=41&s_id=7&d_id=11&page=1 แผนงานพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี มูลนิธิสารณสุขแห่งชาติ as of 12 September 2007.

ภาษาอังกฤษ

- Akers, R. 1990. "Rational choice, deterrence and social learning theory in criminology: The path not taken" *Journal of Criminal Law and Criminology*: 81

- Becker, Gary S. 1963. On Crimes and Punishment. Translated by Henry Paolucci, Indianapolis: Bobbs – Merrill Educational Publishing.
- Cornish, Derek B. and Ronald V. Clarke. 1902. Human Nature and the Social Order. New York: Charles Scribner's Son.
- Crouch, Robert L. 1953. Other People's Money: A Study of the Social Psychology of Embezzlement. Glencoe, Ill: The Free Press.
- Ferri, Enrico. 1897. Criminal Sociology. New York: D. Appleton and Co.
- Gerald D., Robin. 1977. Introduction to the Criminal Justice System. 3rd edition. New York : Harper & Row Publisher.
- Gordon P. Waldo and Theodore G. Chiricos. 1977. work release and recidivism. An Empirical Evaluation of a Social Policy. VI.1,1: 177.
- Harold G. Grasmick; George J. Bryjak. Dec., 1980. The Deterrent Effect of Perceived Severity of Punishment Social Forces, VI. 59: 471-491.
- Harsanyi, J.C. 1986. Advances in Understanding Rational behavior in Rational Choice. Edited by John Elster. Great Britain: Billing and Sons Ltd.
- Hoffman, Bruce. 2002. A contextual analysis of differential association, social control and strain theory of delinquency. Social Force, 81(3): 753 – 785.
- Joy Moser. 1974. Problems and programmes related to alcohol and drugs dependence in 33 countries. World Health Organization: Geneva.
- Lord Denning. Arrest and Search. 1980. The Due Process Of Law. London: Butterworths.
- Paternoster, Raymond and Thomas J. Dishion. 1988. Examining three – wave deterrence models: A question of temporal order and specification. Criminal Law & Criminology 79: 135-156.
- Raymond Paternoster; Leeann Iovanni. Mar., 1986. The Deterrent Effect of Perceived Severity . A Reexamination :Social Forces, VI. 64: 751-777.
- Rehn N., Room R, Edwards G. 2001. Alcohol in the European Region – Consumption, harm and policies. Copenhagen. WHO Regional Office for Europe.

- Robert Fishman. 1977. An Evaluation of Criminal Recidivism in Projects Providing Rehabilitation and Diversion Sservices in New York: 36.
- Robert J. Wick. 1977. Drugs Abuse A Criminal Justice Primer. 1 ed Glencoe Press. London: 326.
- Sullivan, Richard F. 1968. Constructing Social Theories. New York: Harcourt, Brace and World.
- Sutherland,Edwin H. and Cressey, Donald R. Cresscy. 1978. Criminology. New York: J.B. Lippincott Company,R.
- Tunnell, Kenneth D. 1939. Intelligence and Crime. Chicago: University of Chicago Press.
- Vorenberg, James. 1981 Criminal Law and Procedure. 2nd ed. St. Paul, Minnesota: West Publishing.
- Waldron Ronald. 1986. The Criminal Justice System. 3rd Ed. Boston: Houghton Mifflin.
- Ward, Hugh. 2002. "Rational Choice Theory". Theory and Methods in Political Science. edited by David Marsh and Garry Stoker. New York: St.Palgrave Macmillan: 65-89.
- Williams, J., F. J. Chaloupka and H. Wechsler. 2002. "Are there Differential Effects of Price and Policy on College Students' Drinking Intensity?". National Bureau of Economic Research. U.S.A.: 702.

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย

แบบสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาวิจัย เรื่อง

การกระทำผิดซ้ำของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต: ศึกษากรณีเขตท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) มีประเด็นคำถามโดยจำแนกตามกลุ่มประชากร ดังนี้

1. ผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.1 ปัจจัยภูมิหลังของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.1.1 อายุ อาชีพ รายได้และการเสียภาษี ก่อนจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.1.2 ข้อมูลบิดา มารดา เครือญาติ หรือบุคคลใกล้ชิด ซึ่งอาจประกอบกิจการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตมาก่อน

1.1.3 ประวัติกิจการของร้าน ว่าดำเนินกิจการมาตั้งแต่เมื่อใด มีความเป็นมาอย่างไร ตั้งแต่ก่อนที่จะกระทำความผิด

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

1.2.1 ประเภทร้านค้า และสินค้าที่จำหน่าย หรือร่วมจำหน่ายกับสุรา

1.2.2 ช่วงเวลาที่จำหน่าย

1.2.3 กำไร รายได้ และการเสียภาษี หลังจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตแล้ว

1.3 ปัจจัยด้านประสบการณ์การรับโทษและความรู้กฎหมาย

1.3.1 ความรู้ในการขออนุญาตจำหน่ายสุราอย่างถูกต้อง

- ทราบหรือไม่ว่าต้องขออนุญาตก่อนถึงจะจำหน่ายสุราได้
- ขออนุญาตจากใคร
- ขออนุญาตที่ไหน
- อุปสรรคในการดำเนินการเท่าที่ทราบ

1.3.2 กฎหมายอนุญาตให้จำหน่ายสุราได้ตั้งแต่เวลาเท่าใดถึงเท่าใด หากฝ่าฝืนมีโทษอย่างไร

1.3.3 ความรู้เกี่ยวกับอัตราค่าปรับในความผิดข้อหาจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.3.4 ประวัติการกระทำความผิด (ความผิดอื่นด้วย) และประวัติการกระทำผิดของร้าน

1.3.5 โทษที่เคยได้รับจากการกระทำความผิด

1.3.6 ความรู้สึกขัดหลาบภายหลังได้รับโทษจากการกระทำผิดในครั้งก่อน

1.4 ปัจจัยด้านสินบน และความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.4.1 การให้ประโยชน์ หรือสินบนแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.4.2 ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมและพนักงานสอบสวน

1.5 อื่นๆ

1.5.1 ความคำนึงถึงผลเสียต่อการบริโภคสุราโดยทั่วไป และผลเสียต่อการบริโภคสุราจากร้านที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุรา

1.5.2 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

1.6 เลือกลงลำดับเหตุผลที่เป็นสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ

ผู้วิจัยยังได้ให้กลุ่มตัวอย่างจัดลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างกระทำผิดซ้ำไม่ขออนุญาตจำหน่ายสุราให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกเหตุผลที่คิดว่ามีความสำคัญกับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดลดหลั่นกันลงไป กลุ่มตัวอย่างจะจัดลำดับด้วยการเลือกเหตุผลก็ข้อก็ได้ หากเหตุผลข้อใดที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าไม่มีผลต่อการตัดสินใจก็ไม่ต้องเลือกแต่อย่างใด

เหตุผลที่ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างจัดลำดับความสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างกระทำผิดซ้ำไม่ขออนุญาตจำหน่ายสุราให้ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน 8 ข้อ ได้แก่

- 1) ไม่ทราบกฎหมายและขั้นตอนการขออนุญาต
- 2) ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงมีกำไรคุ้มค่า
- 3) หากมีใบอนุญาตแล้วจำหน่ายสุราเกินเวลาจะได้รับโทษหนักขึ้น
- 4) ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง
- 5) ที่ตั้งร้านปัจจุบันนั้นไม่มีความแน่นอน
- 6) กลัวเสียภาษีเพิ่มขึ้น
- 7) คิดว่าไม่ส่งผลร้ายต่อสังคม
- 8) เหตุผลอื่นๆ

2. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม

- 2.1 พฤติกรรมการหลบเลี่ยงการกระทำผิด ของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 2.2 ความถี่ในการกวาดขันจับกุม
- 2.3 อุปสรรคในการจับกุม
- 2.4 การให้ประโยชน์ หรือสินบนจากผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 2.5 ความสัมพันธ์กับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 2.6 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

3. พนักงานสอบสวน

- 3.1 พฤติกรรมการหลบเลี่ยงการกระทำผิด ของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดและอำนาจของพนักงานสอบสวน
- 3.3 ดุลยพินิจในการกำหนดค่าปรับ และสาเหตุที่ทำให้กำหนดค่าปรับในอัตราต่ำ
- 3.4 อุปสรรคในการดำเนินคดี
- 3.5 การให้ประโยชน์ หรือสินบนจากผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 3.6 ความสัมพันธ์กับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 3.7 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

4. ประชาชนผู้บริโภคสุรา

- 4.1 ทราบหรือไม่ว่าร้านที่จำหน่ายสุราจะต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานเสียก่อน
- 4.2 ทราบหรือไม่ว่าร้านใดจำหน่ายสุราโดยถูกต้องตามกฎหมาย
- 4.3 การคำนึงในการบริโภคว่าร้านใดจะขออนุญาตจำหน่ายสุราโดยถูกต้องหรือไม่
- 4.4 การคำนึงถึงผลเสียต่อสังคม จากการใช้บริการร้านที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุรา

ภาคผนวก ข

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

คำรับของเจ้าของร้านอาหารไทย อาหารตามสั่ง คนที่ 1.

น.ส.แพรวไพลิน อายุ 27 ปี ถูกจับเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2551 เวลา 20.10 น. ที่ร้านเพลิน กลางซอยพญานาค แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เป็นร้านอาหารไทยตามสั่งไม่ได้เปิดดนตรี เสียค่าปรับ 100 บาท เล่าภูมิหลังของตนให้ฟังว่า

“ฉันเกิดที่กรุงเทพฯ พ่อแม่เป็นคนต่างจังหวัด จบ ปวช. ประกอบอาชีพขายอาหารไทยตามสั่ง ไม่ใช่ร้านอาหารอีสาน เดิมทีนี้พ่อกับแม่เปิดร้านขายของชำมาก่อน มีเหล่าและเบียร์ขายโดยไม่ได้รับอนุญาตด้วย ตอนหลังเห็นคนมาซื้อของเยอะ คนผ่านไปมาเยอะ ฉันก็เลยขายข้าวตามสั่งพวกข้าวกระเพรา ไข่เจียว หมูทอดพวกนี้ขาย ปรากฏว่าขายดีก็เลยเปลี่ยนเป็นร้านขายข้าวแทนและก็มีเบียร์ขายด้วยไม่ขายเหล้า เปิดมาประมาณ 3 ปีแล้ว มีเหล่าและเบียร์จำหน่ายให้กับลูกค้า ฉันยังไม่แต่งงาน ฉันไม่ดื่มสุรา”

ถึงแม้ว่าพ่อแม่ของ น.ส.แพรวไพลิน จะร้านนี้เป็นร้านขายของชำมาก่อน แต่ปัจจุบัน น.ส.แพรวไพลิน ก็เป็นผู้ดูแลกิจการอย่างเต็มตัว เล่าถึงกิจการของเธอให้ฟังว่า

“ที่ร้าน ไม่ได้เปิดเพลง มีโต๊ะ 10 โต๊ะ เป็นอาคารพาณิชย์ 2 ชั้นเช่าเดือนละ 8,000 บาท ไม่ได้จ้างลูกจ้าง ปัจจุบันฉันก็ดูแลร้านร่วมกับพ่อแม่ขายอาหารไทยตามสั่ง ไม่ใช่ร้านอาหารอีสาน ขายเบียร์อย่างเดียวไม่ขายเหล้า เพราะร้านเล็ก กำไรของร้านมาจากขายอาหารไม่ได้มาจากเบียร์ เปิดบริการ 10.00 – 21.00 น. กลุ่มลูกค้าที่มารับประทานอาหารหลากหลายอายุ อาชีพ ไม่เฉพาะเจาะจง แต่กลุ่มที่ดื่มเบียร์จะเป็นกลุ่มที่ทำงานแล้ว ดื่มบางโต๊ะ ไม่ทุกโต๊ะไม่ค่อยมีวัยรุ่นเพราะไม่ใช่ร้านสไตล์วัยรุ่น ช่วงที่ลูกค้าจะสั่งเบียร์มาดื่มกลางวันก็มี จะมีมากในช่วงเวลาตั้งแต่ประมาณ 17.00 ไปจนถึงปิดร้าน เวลา 21.00 น. กำไรที่ได้จากการขายเบียร์นั้นไม่มากนัก แต่จะได้กำไรจากการขายอาหารเป็นหลัก ส่วนเบียร์ก็ได้กำไรประมาณขวดละ 10 บาท กำไรต่อวันประมาณวันละ 1,000 บาท ต่อเดือนประมาณ 20,000 – 30,000 บาท ที่ผ่านมามีไม่เคยเสียภาษี ในการถูกตำรวจจับกุมครั้งนี้ขณะนั้นมีลูกค้าเหลืออยู่ 1 โต๊ะ”

ร้านของเธอก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีเบียร์ไว้จำหน่าย โดยเธอเล่าว่า

“ที่ร้านจำเป็นต้องมีเบียร์ไว้ขายเพราะเป็นความต้องการของลูกค้า ถ้าที่ร้านไม่มี ลูกค้ากลุ่มที่จะดื่มก็จะไม่เข้าและไปร้านอื่น นอกจากทำให้

ไม่ได้กำไรจากการขายเบียร์แล้วยังทำให้กำไรที่จะได้จากการขายอาหารลดตามไปด้วย”

น.ส.แพรวไพลิน เพิ่งดูแลกิจการได้ไม่นาน ความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุราก็ยังไม่มากนัก บางอย่างก็เข้าใจแบบผิดๆ แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าร้านของเธอก็อาศัยการทำผิดกฎหมายเพื่อหากำไร แม้ว่าร้านของเธอจะเป็นร้านเล็กๆ ก็ตาม

“ฉันไม่ค่อยมีความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการขายเหล้าขายเบียร์หรอก ทราบจากพ่อกับแม่ว่าการขายเหล้าหรือเบียร์ต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่สรรพสามิต แต่ไม่ทราบขั้นตอนเพราะยังไม่เคยขออนุญาต เท่าที่รู้สามารถขายเหล้าได้ถึงเวลา 01.00 น. ร้านของฉันไม่ได้เปิดเกินเวลาอยู่แล้ว ไม่รู้โทษตามกฎหมายถ้าขายเหล้าเกินเวลาเที่ยงคืน รู้แค่ว่าถ้าตำรวจมาจับเพราะฉันขายเบียร์โดยไม่ขออนุญาตก็ต้องเสียค่าปรับ 100 – 200 บาท ที่ผ่านมามีตำรวจไม่ค่อยมาจับหรอกเพราะร้านฉันเป็นร้านขายข้าวเล็กๆ ตั้งแต่เปิดร้านข้าวมาตำรวจจับสัก 3 ครั้งได้ ตอนแรกพ่อเป็นคนมาเสียค่าปรับ แต่วันนี้ฉันจะเป็นผู้มาเสียค่าปรับที่ สน.พญาไท ด้วยตัวเอง ไม่เคยถูกจับคดีอื่น หลังจากเสียค่าปรับในครั้งนี้นี้แล้วก็จะไปขายตามปกติ หากตำรวจปรับสูงถึง 500 บาททุกครั้ง ก็จะไปดำเนินการขออนุญาตจำหน่ายให้ถูกต้อง เพราะจะได้ไม่ต้องเสียค่าปรับอีก”

ร้านของเธอไม่เคยให้สินบนกับตำรวจ โดยเธอเล่าว่า

“ไม่มี ไม่เคยให้สินบนตำรวจ พ่อกับแม่ฉันก็ไม่เคย พ่อกับแม่รู้จักกับตำรวจเป็นการส่วนตัวบ้าง แต่ฉันไม่รู้จักสักคน ถึงพ่อกับแม่จะรู้จักแต่ตำรวจก็ไม่ได้มาช่วยอะไร เพราะไม่มีอะไรต้องมาช่วย ไม่ได้ทำผิดอะไร ขายเบียร์ก็ไปเสียค่าปรับตามปกติ”

เธอลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. ถึงแม้จะถูกจับและเสียค่าปรับก็ยังคงมีกำไรอยู่
  2. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง
  3. หากมีใบอนุญาตแล้วจำหน่ายสุราเกินเวลาจะได้รับโทษหนักขึ้น
- เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

เธอให้ข้อเสนอแนะว่า

“ร้านขายเหล้าขายเบียร์แม้ไม่ได้ไปขออนุญาตถูกต้อง แต่ก็ไม่ได้ส่งผลร้ายกับใคร เป็นคนทำการค้าขายอย่างสุจริต ส่วนการที่คนเมาสุราไปสร้างความเดือดร้อนให้คนอื่นก็ให้ไปลงโทษที่ตัวบุคคลนั้น เพราะถึงที่ร้านฉันจะไม่ขาย คนก็ไปหาดื่มที่อื่นได้อยู่ดี”

คำรับของเจ้าของร้านอาหารไทย อาหารตามสั่ง คนที่ 2.

น.ส.นันทิดา อายุ 31 ปี จบกุมเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2551 เวลา 01.25 น. ที่ร้านแดงโม ช.เพชรบุรี 12 แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เปิดเป็นร้านอาหารตามสั่งไม่เปิดดนตรี เสียค่าปรับ 200 บาท เล่าภูมิหลังของตนให้เราฟังว่า

“เป็นคนกรุงเทพฯ จบ ม.6 อาชีพเปิดร้านขายอาหาร พ่อกับแม่เปิดร้านขายอาหารนี้มาก่อนแล้วฉันก็มารับช่วงต่อเป็นเจ้าของดูแลร้านแทน เปิดร้านนี้มาประมาณ 5 ปีก็จะมีเหล่าเบียร์ขายเป็นเรื่องปกติอยู่แล้ว ฉันมีสามีแต่สามีทำงานบริษัทไม่ค่อยได้มาช่วยที่ร้านสักเท่าไร และสามีก็ไม่ได้คัดค้านอะไร ฉันไม่ดื่มเหล้า”

ร้านแดงโม ของเธอมีลูกค้ามาอุดหนุนมากพอสมควร ก็जारไปได้ดีพร้อมกับมีการจำหน่ายสุราควบคู่ไปด้วย

“ที่ร้านขายอาหารตามสั่ง มีอาหารซีฟู้ดด้วย มีโต๊ะ 11 โต๊ะ ไม่ได้เปิดเพลงแต่เปิดทีวีให้ลูกค้าดู เปิดร้าน 5 โมงเย็น ถึง ตี สอง (17.00 – 02.00 น.) ร้านเป็นห้องแถว 2 ห้อง 3 ชั้น เสียค่าเช่าต่อเดือน 20,000 บาท กลุ่มลูกค้าที่มาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนทำงานแล้ว ที่ร้านมีที่จอดรถให้กับลูกค้า ที่ร้านขายทั้งเบียร์และเหล้าทั่วไป ถ้าที่ร้านไม่ขายสุรา ที่ร้านจะอยู่ไม่ได้เพราะลูกค้าที่มาก็สั่งเบียร์สั่งเหล้าเป็นส่วนใหญ่ ขณะถูกจับมีลูกค้ามาใช้บริการทุกโต๊ะ ที่มีลูกค้าเยอะคงเพราะมีซีฟู้ด รายได้ต่อเดือนหักค่าใช้จ่ายแล้วประมาณ 40,000 บาท เสียภาษีตามปกติ”

น.ส.นันทิดา เล่าถึงประสบการณ์ และความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุราเท่าที่เธอทราบให้ฟังว่า

“ช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ตำรวจมาขอจับข้อหาขายเหล้าโดยไม่ได้รับอนุญาตประมาณ 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง ค่าปรับส่วนใหญ่อยู่ที่ 100 - 200 บาท ฉัน

ทราบว่าการจำหน่ายสุราต้องขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ก่อน แต่ไม่ทราบว่าไปขออนุญาตที่ไหนอย่างไร รู้ว่ากฎหมายให้ขายเหล้าได้ถึงเที่ยงคืน (24.00 น.) แต่ก็ไม่ทราบโทษตามกฎหมาย เมื่อถูกตำรวจจับทุกครั้งฉันจะมาเสียค่าปรับเอง หลังจากถูกปรับแล้วก็จะกลับไปขายเหมือนเดิมจนถึงเวลาปิดร้าน”

“ร้านของฉันขายถึงตีสองคงขออนุญาตไม่ได้ ถ้าถูกปรับ 500 ก็ต้องเสีย 500 ก็ต้องขอไม่ให้ตำรวจมาจับบ่อยๆ ก็แล้วกัน นานๆ จับทีเหมือนเดิมก็พอแล้ว ตำรวจจะได้ไปทำอย่างอื่น”

ถึงเธอจะทำมาหากินโดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายบ้าง แต่ก็ไม่ได้จ่ายสินบน

“ไม่เคยให้สินบนกับตำรวจ รู้จักเป็นการส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจบางคน แต่ว่าไม่มีการเอื้อประโยชน์ให้กับทางร้านแต่อย่างใด”

เธอลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. ถึงแม้จะถูกจับและเสียค่าปรับก็ยังคงมีกำไรอยู่
  2. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง
  3. ที่ตั้งร้านปัจจุบันนั้นไม่มีความแน่นอนว่าจะตั้งร้านได้อีกนานเท่าใดจึงไม่ไปขออนุญาต
  4. คิดว่าไม่ส่งผลร้ายต่อสังคม
  5. ไม่ทราบขั้นตอนการขออนุญาต
- เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

น.ส. นันทิดา เข้าใจดีว่าร้านของเธอยังคงต้องอาศัยช่องทางจำหน่ายสุราในลักษณะนี้ต่อไป จึงไม่ขอให้ข้อเสนอแนะใดๆ แต่ขอเพียงว่า

“ไม่อยากให้ตำรวจมาจับบ่อยๆ และอย่าให้ร้อยเวร (พนักงานสอบสวน) ปรับแพงมากนัก 100 – 200 บาท ก็ดีอยู่แล้ว”

คำรับของเจ้าของร้านอาหารไทย อาหารตามสั่ง คนที่ 3.

น.ส. มณี อายุ 35 ปี ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2551 เวลา 20.00 น. ที่ร้านอาหารไม่มีชื่อ เป็นร้านอาหารไทย ตามสั่ง ปากซอยเพชรบุรี 7 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เสียค่าปรับ 200 บาท เล่าภูมิหลังของเธอให้เราฟังว่า

“ภูมิลาเนา อยู่ กิ่ง อ.บึงนาราง จ.พิจิตร ม.3 ก่อนหน้านี้เคยทำอาชีพรับจ้างเป็นลูกจ้างอยู่ร้านอาหารกับสามีอยู่ต่างจังหวัด ที่ร้านนั้นก็มีการจำหน่ายไม่ทราบว่าได้รับใบอนุญาตหรือไม่ แต่ไม่เคยเห็นว่ามีตำรวจมาจับเกี่ยวกับข้อหาจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต พอแต่งงานกับสามีก็ย้ายเข้ามากรุงเทพฯ ได้ร่วมกับสามีขายอาหารมาจนถึงปัจจุบัน ประมาณ 8 ปี เศษ บิดามารดา ประกอบอาชีพทำสวนผัก ไม่ได้ประกอบอาชีพค้าขายอาหาร ฉนั้นไม่ดื่มสุรา แต่สามีดื่มบ้าง”

กิจการของ น.ส.มณี เป็นกิจการเล็กๆ ระดับลูกค้ำก็เป็นคนระดับกลางลงไป กล่าวถึงกิจการของตัวเองว่า

“สภาพร้านเป็นห้องแถว 2 ชั้น อยู่ในซอยเพชรบุรี 7 เซ้าเดือนละ 9,000 บาท ขายอาหารตามสั่ง ข้าวผัด ข้าวผัดกระเพรา ผัดซีอิ้ว และอื่นๆ มีโต๊ะ 8 โต๊ะ มีลูกจ้าง 1 คน ไม่ได้เปิดเพลงเปิดแต่ทีวีให้ลูกค้ำดู แต่ย้ายมาอยู่ ณ ที่ปัจจุบันประมาณ 4 ปี เปิดร้านเวลา 11.00 – 22.00 น. ขายเหล้าขายเบียร์ด้วย ก็ซื้อมาจากโลตัสมาขาย เวลาลูกค้ำสั่งตอนมานั่งทานอาหาร กลุ่มลูกค้ำก็เป็นคนทั่วไป ที่ร้านไม่มีที่จอดรถเพราะเป็นซอยแคบลูกค้ำส่วนใหญ่เป็นคนที่พักอยู่ในบริเวณใกล้ร้าน ลูกค้ำบางส่วนเท่านั้นที่สั่งเหล้าสั่งเบียร์มาดื่ม กำไรต่อเดือนประมาณ 20,000 บาท เสียภาษีเงินได้ทุกปี ขณะถูกจับกุมในครั้งนีใกล้จะปิดร้านแล้ว มีลูกค้ำอยู่ 2 โต๊ะ สั่งเบียร์มาดื่ม 1 โต๊ะ”

น.ส.มณี กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการจำหน่ายและเบียร์ไว้จำหน่ายที่ร้านว่า

“ที่ร้านจำเป็นต้องมีเหล้าเบียร์ไว้ขายเพราะว่าต้องยอมรับว่าคนจำนวนไม่น้อยเวลารับประทานอาหารจะดื่มไปด้วย ถ้าลูกค้ำสั่งแล้วไม่มีให้ ก็อาจเสียลูกค้ำในส่วนนั้นไปบ้าง ได้กำไรจากการขายเหล้าขายเบียร์ขวดละ 10 บาท ซึ่งไม่มากนัก แต่ก็ต้องมีไว้”

น.ส.มณี กล่าวถึงกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุราตามที่เธอเข้าใจให้ฟังว่า

“รู้ว่าการขายเหล้าหรือแม้กระทั่งเบียร์นั้นต้องขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่แต่ที่ไม่ทราบว่าจะจากหน่วยใด ตามที่เข้าใจว่าขายได้ไม่เกินเที่ยงคืน (24.00 น.) เพราะดูจากร้านเซเว่น อีเลฟเว่น ก็ขายแค่เที่ยงคืน แต่ไม่ทราบโทษว่าหากจำหน่ายเกินเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้วจะต้องโทษอย่างไร เพราะ

ไม่ได้เปิดร้านในช่วงเวลาดีจึงไม่ได้ศึกษาในเรื่องนี้ และไม่ทราบว่ามีโทษในข้อหาจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้นตามกฎหมายกำหนดไว้อย่างไร แต่ตลอด 10 ปีที่ผ่านมา ก็ถูกตำรวจมาจับให้ไปเสียค่าปรับในข้อหาจำหน่ายสุรา โดยไม่ได้รับอนุญาตประมาณปีละ 2 ครั้ง ซึ่งก็ไม่บ่อยเท่าไร แต่แต่ละครั้งเสียค่าปรับ 100 บาท ไม่เคยถูกดำเนินคดีในความผิดอื่น ในครั้งนี้เสียค่าปรับ 200 บาท หลังจากเสียค่าปรับในครั้งนี้แล้ว พรุ่งนี้ก็จะเปิดกิจการขายเหล้าขายเบียร์เหมือนเดิม ถ้าแต่ละครั้งถูกปรับ 500 บาท ก็จะไปขออนุญาตให้ถูกต้อง ถ้าอัตราโทษตามกฎหมายคือปรับสูงสุด 500 บาท แล้วฉันถูกปรับ 100 – 200 บาท ก็ถือว่าน้อย”

น.ส.มณี กล่าวถึงเรื่องของสินบนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า

“ไม่เคยเลย ไม่เคยติดสินบนตำรวจเลย ถ้าให้สินบนเค้าคงไม่มาจับฉันหรอก ก็รู้จักกับตำรวจสถานีตำรวจนครบาลพญาไทบ้าง เพราะอยู่ที่นี้มานาน แม้แต่ตำรวจมาทานอาหารก็จ่ายเงินเต็มราคาไม่มีส่วนลด”

เธอลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. ไม่รู้ขั้นตอนการขออนุญาต ระเบียบกฎหมาย
2. ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงยังพอมีกำไรคุ้มค่าอยู่
3. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง

เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

น.ส.มณี ได้ทิ้งท้ายและให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า

“การที่ร้านฉันขายเหล้าขายเบียร์ให้ลูกค้ากิน ก็กินกันนิดหน่อย เขาไม่ได้กินกันจนเมาอะไร ไม่ได้ส่งผลเสียต่อคนในสังคม ฉันก็ขอเสนอแนะว่าร้านที่มีเหล้าหรือเบียร์จำหน่ายประกอบการรับประทานอาหารน่าจะได้รับการยกเว้น เพราะไม่ใช่สถานที่เที่ยวมั่วสุม”

คำรับของเจ้าของร้านอาหารที่วางโต๊ะชั่วคราวบนทางเดินเท้า คนที่ 1.

นางทองเลื่อน อายุ 45 ปี ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2551 เวลา 01.00 น. ที่ร้านอาหารอีสาน บริเวณริมถนนหน้าอู่แท็กซี่ ปากซอยพญานาค ถนนพระรามหก แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เป็นร้านที่วางโต๊ะชั่วคราว เสียค่าปรับ 200 บาท เล่าภูมิหลังของตนให้เราฟังว่า

“จบการศึกษาชั้นประถม 4 ก่อนที่มาขายอาหารอีสาน เคยเป็นแม่ครัวอยู่ร้านอาหารอีสานก็เห็นว่าขายเหล่าเหมือนกันแต่ก็ไม่รู้ว่ามิใบอนุญาตหรือไม่ พ่อแม่เสียชีวิตตั้งแต่ยังเด็ก ฉันไม่ดื่มสุรา สามีบขบแท็กซี่ ไม่ได้มาช่วยที่ร้าน พอออกจากกรเป็นแม่ครัวที่ร้านอาหารอีสานก็มาเปิดร้านอาหารอีสานลาบส้มตำ ทำมาประมาณ 8 ปี”

ร้านของ นางทองเลื่อน เป็นร้านที่ตั้งโต๊ะอยู่ริมทางเท้า คนในกรุงเทพฯ คงเห็นกันจนชินตา แม้เป็นร้านข้างถนนแต่ก็มีกำไรมากพอสมควร

“ร้านอยู่ที่หน้าอุแท็กซี่ ไม่มีเปิดดนตรี มี 6 - 7 โต๊ะ มีญาติๆ คอยช่วย 2 คน ขายเสร็จแล้วเก็บโต๊ะ ตอนตำรวจไปขอจับเหล่ามีลูกค้า 5 โต๊ะปกติขายตั้งแต่ 18.00 - 05.00 น. ของวันรุ่งขึ้น ขายเหล่ากับเบียร์ด้วย กลุ่มลูกค้าวัยรุ่นไม่ค่อยมี เป็นกลุ่มคนขับรถแท็กซี่ ตุ๊กๆ และคนทำงานกลางคืน เปิดกิจการมาประมาณ 8 ปี เมื่อหักต้นทุน ค่าใช้จ่ายต่างๆ ยังมีกำไรเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 20,000 - 25,000 บาท”

นางทองเลื่อน แม้ไม่มีความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุรา และอ้างว่าไม่รู้ช่องว่างของกฎหมาย แต่ที่นางทองเลื่อน กระทำอยู่ก็เป็นการอาศัยช่องว่างนี้ทำมาหากินอยู่

“รู้แค่ว่าตามกฎหมายแล้วการขายเหล่าต้องขออนุญาตจากสรรพสามิต แต่ไม่รู้ว่าสรรพสามิตตั้งอยู่ที่ไหน ไม่ทราบว่ามีขั้นตอน ค่าใช้จ่าย รู้ว่าตามกฎหมายแล้วสามารถห้ามขายเหล่าหลังเที่ยงคืน (24.00 น.) ไม่รู้โทษตามกฎหมาย รู้แค่ที่ว่าฉันขายเหล่าโดยไม่ขออนุญาตฯ จะถูกปรับ 100 - 200 บาท แล้วแต่ร้อยเวร จำไม่ได้ว่าถูกจับมาแล้วกี่ครั้ง เฉลี่ยเดือนละครั้ง ค่าปรับส่วนใหญ่อยู่ที่ 200 บาท บางครั้ง 100 บาท ไม่เคยถูกปรับมากกว่า 200 บาท ฉันไม่เคยถูกจับในคดีอื่น เมื่อตำรวจมาจับที่ร้านฉันจะไปเสียค่าปรับเอง ไม่เคยให้ญาติไป หลังจากถูกปรับก็จะกลับไปร้านแล้วขายเหมือนเดิม จากประสบการณ์ที่เคยถูกจับมาตลอดเวลา 5 ปีช่วงก่อนปีใหม่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะมาจับบ่อยเป็นพิเศษ หรือบางครั้งตำรวจคนจับบอกว่ามีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ (ผู้บังคับบัญชา) ในโรงพักพญาไท เจ้าหน้าที่คนใหม่ให้มาจับ”

“ค่าปรับ 100 หรือ 200 ก็พอแล้ว ฉันไม่ได้ทำผิดอะไรหนักหนา ถ้าร้อยเวรปรับ 500 ก็ไม่ไหว ก็คงจะไปขออนุญาตให้ถูกต้อง”

นางทองเลื่อน กล่าวเกี่ยวกับเรื่องสินบนและความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่

ตำรวจว่า

“ไม่เคยให้สินบนกับตำรวจ สมัยก่อนเคยให้กับพวกเทศกิจ เพราะฉันต้องขายบนฟุตบอล ตอนหลังเขาก็ผ่อนผัน และตอนนี้ก็ไม่เคยจ่ายเงินให้ใครเลย แม้ตำรวจจะมาทานที่ร้านก็คิดเงินตามปกติ ไม่เคยมีตำรวจไม่จ่ายเงิน ไม่เคยมีตำรวจคนไหนมาเรียกเงินเลย กับร้อยเวรที่โรงพยาบาลไท ก็ไม่รู้จัก ไม่เคยให้สินบน แต่ก็รู้จักกับตำรวจสายตรวจบ้างบางคนเพราะอยู่มาหลายปี เขามาตรวจผ่านไประหว่างมาอุดหนุนที่ร้านก็รู้จักกันเป็นธรรมดา”

นางทองเลื่อน กล่าวถึงเหตุผลที่ยังคงไม่ขออนุญาตจำหน่ายสุราว่า

“สามีกับฉันมีความเห็นว่าที่ตั้งร้านไม่ได้เป็นกรรมสิทธิ์ของเรา ไม่รู้ว่าเจ้าของที่จะอนุญาตให้เราตั้งไปถึงเมื่อไหร่ จึงคิดว่าจะไม่ไปขออนุญาต หรือจดทะเบียนการค้าอะไรทั้งสิ้น และถ้าเจ้าของที่ไม่ให้ฉันขายตรงนั้น ฉันก็จะหาที่ใหม่ขายอาหารอีสานเหมือนเดิมต่อ ถ้ามีสถานที่ตั้งร้านเป็นหลักแหล่ง หรือเป็นของตัวเอง ก็จะตัดสินใจว่าจะไปขออนุญาตขายเหล้าให้ถูกต้อง”

เธอลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. ถึงแม้จะถูกจับและเสียค่าปรับก็ยังคงมีกำไรอยู่
  2. ที่ตั้งร้านปัจจุบันนั้นไม่มีความแน่นอนว่าจะตั้งร้านได้อีกนานเท่าใดจึงไม่ไปขออนุญาต
  3. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง
  4. คิดว่าไม่ส่งผลร้ายต่อสังคม
  5. ไม่ทราบขั้นตอนการขออนุญาต
- เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

คำรับของเจ้าของร้านอาหารที่วางโต๊ะชั่วคราวบนทางเดินเท้า คนที่ 2.

นายวีรพงศ์ อายุ 50 ปี ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2551 เวลา 00.50 น. ที่ร้านอาหารอีสานไม่มีชื่อตั้งโต๊ะชั่วคราวบนทางเดินเท้า ปากซอยเพชรบุรี 14 แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เสียค่าปรับ 200 บาท เล่าภูมิหลังของตนให้เราฟังว่า

“ก่อนนี้อยู่ ปทุมธานี แล้วย้ายมากรุงเทพฯ บิดามารดาอาชีพทำงานช่างไม้ เรียนจบปริญญาตรี ผมขายลาบส้มตำตรงนี้กับภรรยามานาน ประมาณ 10 ปี ตอนแรกเลยก็ไม่ได้วางโต๊ะนะ ขายแบบซ็อกกลับบ้าน ก็ขายดีแล้วก็เห็นมีร้านแถวนั้นเขาเอาโต๊ะมาวางมีเหล้ามีเบียร์ขายกัน ผมก็วางบ้างตอนแรกก็วาง 2 – 3 โต๊ะ กลัวเทคกิกกับตำรวจมาได้ แต่ก็ไม่มีใครมาว่าอะไรก็ขายมาเรื่อย จนเพิ่มเป็น 12 โต๊ะ ผมกับภรรยาไม่ดื่มสุรา”

กิจการของ นายวีรพงศ์ ดำเนินไปได้ดี มีลูกค้าไม่ขาด เป็นร้านขายลาบส้มตำข้างถนน ที่ร้านอื่นๆ ต้องอิจฉา

“สมัย นายสมัคร สุนทรเวช เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จะต้องเสียค่าเช่าพื้นที่สาธารณะ ตารางเมตรละ 150 บาท แต่ปัจจุบันไม่ได้เสียค่าเช่าจ่ายในการตั้งร้านแล้ว รายได้ต่อเดือนประมาณ 30,000 บาท เสียภาษีทุกปี กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่เป็นคนทำงานบริษัท ส่วนใหญ่ลูกค้าไม่เอารถมา ที่ร้านขายทั้งเบียร์และเหล้าเป็นเหล้าไทย กลุ่มที่ดื่มเหล้าส่วนใหญ่เป็นพวกอาชีพบริการร้านอาหารที่เลิกทำงานช่วง 4 – 5 ทุ่ม ที่ร้านเปิดตั้งโต๊ะเวลา 1 ทุ่ม ถึงตี 3 (19.00 – 03.00 น.) ผมกับภรรยาก็เห็นด้วยกับการค้าขายอาหารแล้วก็มีเหล้าขายด้วยเพราะมันจำเป็น”

ร้านของ นายวีรพงศ์ ขายลาบส้มตำ และมีเหล้าเบียร์จำหน่ายถึง 03.00 น. อยู่ ณ ที่ตรงนั้นมานานกว่า 10 ปี ความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุรา และประสบการณ์ถูกจับข้อหาจำหน่ายสุราโดยไม่ได้ใบอนุญาตต้องมีมากพอสมควร และเล่าถึงเหตุผลที่ไม่ไปขออนุญาตจำหน่ายสุราให้ถูกต้องว่า

“รู้ว่าการขายสุราต้องขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่สรรพสามิต แต่ไม่ทราบที่ตั้งอยู่ที่ใด ไม่ทราบขั้นตอน รู้ว่ากฎหมายให้ขายเหล้าได้ไม่เกินเที่ยงคืน (24.00 น.) แต่ผมขายอาหารและเหล้าถึงตีสาม เพราะทราบว่ากฎหมายกำหนดเวลาขายเหล้ากับพวกที่มีใบอนุญาต ส่วนโทษเท่าไรผมก็ไม่ทราบ แต่รู้ว่าโทษหนักกว่าที่ผมให้ตำรวจปรับ 100 – 200 บาท ตั้งร้านอยู่ตรงนั้นประมาณ 10 ปี ไม่เคยถูกจับกุมข้อหาอื่น ร้านผมเคยถูกตำรวจจับกุมข้อหาขายสุราก็ครั้งจำไม่ได้หรอก ถ้าให้ประมาณก็เดือนละ 1 ครั้ง ค่าปรับส่วนใหญ่ประมาณ 200 บาท บางครั้งก็ 100 บาท ไม่มีช่วงไหนของปีที่ตำรวจมาจับกุมบ่อยเป็นพิเศษ

บางครั้งตำรวจที่มาจับกุมก็บอกว่าจับเพื่อให้มีผลการจับกุม ไม่ให้เจ้านาย (ผู้บังคับบัญชา) ตำหนิ ผมก็เข้าใจ”

นายวีรพงศ์ เล่าถึงความจำเป็นต้องมีสุราและเบียร์ไว้จำหน่ายต่อไปว่า

“เพราะผมก็รู้ว่ามันผิดแล้วก็ถึงยังไงที่ร้านก็ต้องขายเหล้า ไม่อย่างนั้นลูกค้าลดลง ถึงลูกค้าส่วนใหญ่จะมาทานอาหาร แต่ก็จำเป็นต้องมีเหล้าเบียร์เพราะลูกค้าบางคนต้องการดื่ม หรือบางครั้งลูกค้ามากัน 5 คน มีเพียง 1 คนต้องการดื่ม ร้านเราก็จำเป็นต้องมีให้บริการแก่ลูกค้า ถ้าในการถูกจับกุมข้อหาจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตแต่ละครั้งแล้วถูกเสียค่าปรับในอัตราสูงสุด คือ 500 - 2,000 บาท ก็คงไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ คงต้องเลิกขายเหล้า”

นายวีรพงศ์ เล่าเกี่ยวกับเรื่องสินบนว่า

“ไม่เคยเสียเงินหรือให้ผลประโยชน์กับตำรวจ ตำรวจไปรับทานอาหารก็จ่ายเงินตามปกติ ไม่ได้ลดราคาให้ด้วย รู้จักตำรวจสายตรวจ สายสืบของ สน.พญาไท บ้างเพราะอยู่ที่นี้มานาน แต่ก็ไม่ได้มาช่วยอะไรกัน เจอกันก็ทักทายแค่นั้น”

เขาลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. ที่ตั้งร้านปัจจุบันนั้นไม่มีความแน่นอนว่าจะตั้งร้านได้อีกนานเท่าใดจึงไม่ไปขออนุญาต
2. ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงยังพอมีกำไรคุ้มค่าอยู่
3. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง

เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

เขาทิ้งท้ายโดยให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า

“ถ้าจะไม่ให้ขายเหล้า ต้องห้ามเหมือนกันทุกร้าน ก็ยังเห็นบางร้านมีใบอนุญาตฯ ก็ขายเหมือนกับร้านที่ไม่มี แล้วผมจะไปขอทำไม ตอนหลังเที่ยงคืน (24.00 น.) ก็เหมือนกันถ้าผมไม่ขายร้านอื่นก็มีขาย ลูกค้าก็ไปร้านอื่นหมด ก็มีผลกระทบอีก”

คำรับของเจ้าของร้านอาหารที่วางโต๊ะชั่วคราวบนทางเดินเท้า คนที่ 3.

นายดำรงค์ อายุ 52 ปี ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2551 เวลา 01.50 น. ร้านไม่มีชื่อ ตั้งโต๊ะชั่วคราวริมฟุตบาท ปากซอยเพชรบุรี 12 แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เสียค่าปรับ 200 บาท เล่าภูมิหลังให้เราฟังว่า

“จบการศึกษาชั้น ม.6 เกิดที่ จ.ยโสธร บิดา มารดาประกอบอาชีพรับจ้างไม่ได้ค้าขาย อยู่ที่จังหวัดยโสธร มีญาติบางคนก็เปิดร้านขายอาหาร และมีเหล่าขายด้วย แต่ก็ไม่รู้ว่าเขาขออนุญาตหรือเปล่า ผมเคยขับรถแท็กซี่รายได้ประมาณ 10,000 บาทต่อเดือน ไม่เคยเสียภาษี แต่ปัจจุบันร่วมกับภรรยาขายอาหารอีสานมาประมาณ 6 ปี มีเหล่าเบียร์ขายด้วย ผมดื่มเหล่าเบียร์บ้างแต่ไม่บ่อย ภรรยาไม่ได้คัดค้านในการขายอาหารไปด้วยมีเหล่าขายโดยไม่ได้รับอนุญาตด้วย”

นายดำรงค์ เล่าเกี่ยวกับกิจการของตนว่า

“ร้านผม ไม่มีชื่อ จะนำโต๊ะเก้าอี้มาวางตั้งแต่เวลา 17.00 – 03.00 น. จำนวน 9 โต๊ะ เป็นเจ้าของกิจการเอง มีลูกจ้าง 2 คน อาหารที่ขายเป็นอาหารอีสาน ไม่มีดนตรี ไม่นั่นกำไรจากการเหล่าเบียร์แต่จะได้กำไรจากอาหารเป็นส่วนใหญ่ เพราะกำไรจากเหล่าต่อขวดไม่เกิน 20 บาท มีก๋วยเตี๋ยว (โซดา น้ำเปล่า น้ำอัดลม) กับเบียร์ก็ได้นิดหน่อย เปิดกิจการมาประมาณ 6 ปี กำไรที่ได้ต่อวันเกือบ 2,000 บาท รายได้ประมาณเดือนละ 40,000 บาท เสียภาษีเงินได้ประจำทุกปี กลุ่มลูกค้าเป็นคนทั่วไป ลูกค้าบางส่วนนำรถมาเองจอดริมถนนในซอย ลูกค้าที่สั่งเหล่าและเบียร์พอๆ กัน และเมื่อหลังเวลา 02.00 น. จะมีกลุ่มวัยรุ่นที่เลิกจากการเที่ยวกลางคืนมานั่งทานอาหารและดื่มเหล่า ขณะถูกจับกุมในครั้งนี้มีลูกค้านั่งอยู่ 7 โต๊ะ มีลูกค้าที่ดื่มสุราหรือเบียร์อยู่ 4 โต๊ะ ”

นายดำรงค์ เล่าถึงความจำเป็นที่ต้องมีสุราหรือเบียร์ไว้จำหน่ายที่ร้านว่า

“เหล่าหรือเบียร์เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมีไว้จำหน่ายให้กับลูกค้า เพราะลูกค้าจำนวนมากต้องการดื่มประกอบการทานอาหาร หากที่ร้านไม่มีผมเชื่อว่าต่อไปลูกค้าที่ต้องการดื่มเหล้าก็จะไม่มานั่งที่ร้านและไปนั่งร้านอื่น กำไรคง

ลดลง ลูกค้าที่สั่งเหล้ามาทานด้วยก็จะนั่งนานกว่าลูกค้าที่มาทานอาหาร
อย่างเดียว ลูกค้าที่สั่งเหล้าก็จะสั่งอาหารมานั่งทานด้วย ก็จะได้กำไรจากการ
ขายอาหาร น้ำเปล่า ไชดา มากขึ้นด้วย”

ความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุราของ นายดำรงค์ ก็มีพอที่จะรู้
ช่องทางที่จะใช้ทำมาหากิน และกล่าวถึงเหตุผลที่ไม่ไปขออนุญาตไว้ว่า

“ทราบว่าการขายเหล้าหรือแม้กระทั่งเบียร์ก็ต้องขออนุญาตกรม
สรรพสามิต อยู่แถวราชวัตร แต่ไม่เคยไปขอ ไม่ทราบอุปสรรคในการขออนุญาต
หรือค่าใช้จ่ายในการขออนุญาตแต่ละครั้ง ผมก็ทราบนะว่ากฎหมายอนุญาตให้
ขายเหล้าได้แค่เที่ยงคืน (24.00 น.) แต่ร้านผมขายถึง 03.00 น. ทุกวันมาตั้งนาน
แล้ว แต่ตำรวจไม่ได้จับในข้อหาขายเกินเวลา เพราะผมไม่ใช่พวกที่มีใบอนุญาต
ไม่ทราบโทษตามกฎหมายว่าการขายเหล้าโดยไม่ได้รับอนุญาตและการขายเหล้า
เกินเวลาที่กำหนดจะมีโทษเท่าไร ตั้งแต่เปิดกิจการมา 6 ปี ถูกจับข้อหาจำหน่าย
สุราโดยไม่ได้รับอนุญาตเพียงข้อหาเดียวประมาณ 2 – 3 เดือนต่อครั้ง แต่แต่ละครั้ง
เสียค่าปรับ ส่วนใหญ่ 100 บาท บางครั้งก็ 200 บาท แล้วแต่ร้อยเวร (พนักงาน
สอบสวน) ที่สถานีตำรวจ หลังจากถูกปรับที่สถานีตำรวจแล้วก็กลับมาขายต่อถึง
03.00 น. ตามปกติ ถ้าการถูกจับแต่ละครั้งแล้วต้องเสียค่าปรับสูงสุดถึง 500
บาท ก็อาจจะยอมเสียเพราะตำรวจไม่ได้มาจับบ่อย แต่ก็จะไปขออนุญาตให้
ถูกต้องจะดีกว่า จะได้ไม่ต้องเสียค่าปรับ แต่ถ้ามีใบอนุญาตจำหน่ายสุราแล้ว
ต้องห้ามจำหน่ายหลังเที่ยงคืน หากจำหน่ายหลังเที่ยงคืนแล้วมีโทษถึงจำคุก ก็คง
ไม่ขอเพราะมีที่ร้านปิด 03.00 น. ยอมเสียค่าปรับ ครั้งละ 100 บาท ก็คงดีกว่า”

เรื่องสินบนผลประโยชน์นั้น นายดำรงค์ กล่าวว่า

“ไม่เคยให้สินบนกับตำรวจเลยตลอด 6 ปีที่เปิดกิจการมา รู้จัก
กับตำรวจสถานีตำรวจนครบาลพญาไท บางคนเป็นการส่วนตัวเพราะอยู่ในพื้นที่
นี้มานาน แต่ไม่เคยให้ช่วยเหลือเกี่ยวกับการกิจการของร้าน หรือการขายเหล้า
ตำรวจมาทานอาหารที่ร้านก็จ่ายเงินตามปกติทุกคน และก็ไม่ได้ลดราคาให้แต่
อย่างใด”

เขาลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. หากมีใบอนุญาตแล้วจำหน่ายสุราเกินเวลาจะได้รับโทษหนักขึ้น
2. ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงยังพอมีกำไรคุ้มค่าอยู่

3. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง

เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

เขาให้ข้อเสนอแนะทิ้งท้ายไว้ว่า

“ร้านที่จำหน่ายสุราเพียงเล็กน้อยไม่น่าจะก่อปัญหาอะไร เพราะไม่ใช่เป็นแหล่งมั่วสุม เหมือน เทค ผับ มีกำไรก็ไม่มากมายอะไร หากจะห้ามก็ต้องห้ามอย่างเท่าเทียมอย่างจริงจัง”

คำรับของเจ้าของร้านผับ หรือร้านอาหารเปิดดนตรี คนที่ 1.

นายชาติ อายุ 32 ปี ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2550 เวลา 00.40 น. ที่ ร้าน VIP ถ.เพชรบุรี แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เปิดเป็น ร้านอาหารที่มีการเปิดและเล่นดนตรี เสียค่าปรับ 100 บาท เล่าภูมิหลังของตนให้เราฟังว่า

“ผมจบ ป. 6 เดิมเคยประกอบอาชีพรับจ้างเป็นลูกจ้างอยู่ร้านอาหารที่อื่นเป็นของคนรู้จักไม่ใช่ญาติ ก็มีสุราจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตด้วยเหมือนเช่นกัน ตอนหลังก็ร่วมกับภรรยาขายอาหารตามสั่ง ข้าวผัด ผัดซีอิ้วราดหน้าอะไรพวกนี้ มาประมาณ 5 ปี เมื่อมีทุนก็เลยหุ้นกับเพื่อนเปิดร้านอาหารมีดนตรี มีนักร้อง เปิดมาประมาณ 2 ปี ภรรยาก็เห็นดีด้วย ผมก็ดื่มสุราส่วนใหญ่ก็ดื่มที่ร้านนี้แหละ อยากให้เป็นกันเองกับลูกค้า”

ร้านของชาติ ขายอาหารควบคู่กับสุรา(ไม่ใช่สุรานำเข้า) เป็นร้านชั้นเดียว เป็นกิจการที่ไม่ใหญ่มากนัก

“เปิดร้านเวลาประมาณ 16.00 - 02.00 น. มีโต๊ะ 12 โต๊ะ ลูกค้ำส่วนใหญ่เป็นคนทำงานแล้ว มีวัยรุ่นบ้างแต่ไม่มาก ตอนที่ถูกตำรวจมาขอจับมีลูกค้า 8 โต๊ะหลังหักค่าใช้จ่ายรวมถึงค่าปรับแล้ว มีรายได้ประมาณ 20,000 บาท ต่อเดือน ไม่เสียภาษีเงินได้ ได้กำไรประมาณ 600 - 1,000 บาท ต่อวัน”

นายชาติ ไม่เคยศึกษาเรื่องกฎหมาย แต่พอทราบจากประสบการณ์และการบอกกล่าวของตำรวจ และก็ทราบช่องว่างบางประการของกฎหมาย ว่า

“ก็พอจะทราบนะ ว่าการจะขายเหล้า หรือเบียร์ต้องขอ อนุญาตจากสรรพสามิตก่อน ขายได้ไม่เกินเที่ยงคืน แต่ไม่รู้ที่สรรพสามิตตั้งอยู่ที่ไหน ก็กลัวบ้างว่าเมื่อขออนุญาตขายเหล้าแล้วจะต้องเสียภาษีมากอะไรต่อมิอะไรมากกว่าเดิม ไม่รู้ว่าต้องไปขออนุญาตกันยังไง ไม่รู้ว่ากฎหมายกำหนด ค่าปรับในความผิดนี้ไว้เท่าใด เท่าที่รู้มาว่าถ้าใครมีใบอนุญาต แล้วขายหลังเที่ยงคืน จะโดนโทษหนัก ต้องไปศาล แต่ก็ไม่รู้ว่ามีโทษเท่าใด ก็คิดว่าคงไม่ไปขออนุญาตขายเหล้า เพราะที่ร้านตอนขายหลังเที่ยงคืนด้วย ช่วงที่ตำรวจมาจับบ่อยนั้นไม่แน่นอน บางครั้งตำรวจบอกว่าต้องจับเพื่อเป็นยอดสถิติจับกุม ตั้งแต่ประกอบกิจการมาร้านเคยถูกตำรวจจับกุมในความผิดจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตประมาณ 12 ครั้ง ผมมาเสียค่าปรับเองประมาณ 3 ครั้ง ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 นอกนั้นให้ลูกจ้างที่ร้านเป็นผู้ถูกจับแทน เสียค่าปรับ 100 - 200 บาท และก็คงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตต่อไป คิดว่าค่าปรับที่ต้องจ่ายเมื่อถูกจับยังคุ้มค่ากับกำไรที่ได้ เพราะตำรวจไม่ได้มาจับทุกวัน และเมื่อเสียค่าปรับในวันนั้นแล้วก็กลับไปจำหน่ายสุราเหมือนเดิม”

“หากตำรวจปรับผมครั้งละ 500 บาท ก็เป็นเงินที่มากพอสมควร และคงต้องไปหาทางขออนุญาตให้ถูกต้อง”

แม้ นายชาติ จะจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งถือว่าเป็นการทำผิดกฎหมาย แต่ไม่เคยให้ประโยชน์หรือติดสินบนตำรวจแต่อย่างใด

“ยอมรับว่ารู้จักกับตำรวจสายตรวจที่มาจับบางคน เพราะประกอบกิจการในท้องที่นี้(สถานีตำรวจนครบาลพญาไท) มาหลายปี ก็ทักทายตำรวจที่ตรวจผ่านไปมาทุกวันตามปกติ ถ้าตำรวจที่รู้จักกันมาทานอาหารก็จะลดค่าอาหารให้บ้าง แต่ไม่รู้จักกับร้อยเวรที่โรงพัก (พนักงานสอบสวน) คนที่พิจารณาค่าปรับ และไม่เคยติดสินบนเจ้าหน้าที่คนไหนเลย”

เมื่อมีความจำเป็นต้องหาเลี้ยงชีพ และครอบครัว จึงต้องประกอบกิจการนี้ต่อไป และสุราก็ต้องมีให้บริการแก่ลูกค้า

“ก็ยังมีความจำเป็นต้องประกอบอาชีพนี้ ไม่ใช่ว่าไม่คำนึงถึงสังคม แต่ว่าถ้าไม่มีสุรจำหน่ายใครจะไปด้วย ลูกค้าก็ไม่เข้าร้าน ไปร้านอื่นที่ขายเหล้าได้ทั้งหมด และลูกค้าจำนวนไม่น้อยที่นั่งดื่มเหล้า ทานอาหาร ฟังเพลง จนเลยเวลาเที่ยงคืน”

เขา ให้ลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต คือ

1. ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงยังพอมีกำไรคุ้มค่าอยู่
2. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง
- 3.กลัวเสียภาษี
4. ไม่ทราบขั้นตอนการขออนุญาต

เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

คำรับของเจ้าของร้านฝึบ เปิดดนตรี คนที่ 2.

นางอบอวน อายุ 36 ปี ถูกจับเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2551 เวลา 00.50 น. ที่ร้านอาหารอีสาน ชื่อร้าน เพลตทริค กลางซอยพญานาค แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เปิดเป็นร้านอาหารที่มีการเปิดดนตรี และร้องเพลงคาราโอเกะ เสียค่าปรับ 100 บาท เล่าภูมิหลังให้เราฟังว่า

“บ้านเดิมอยู่ จ.ร้อยเอ็ด จบการศึกษาชั้น ม.3 ประกอบอาชีพทำนาตามพ่อกับแม่ ญาติๆ ก็ไม่มีใครค้าขายเหล้าโดยไม่ได้รับอนุญาต ฉันไม่ดื่มเหล้า ตอนหลังร่วมกับสามีเปิดร้านขายอาหารอีสาน ชื่อร้าน เพลตทริค เปิดมาได้ประมาณ 3 ปีแล้ว”

ร้านอาหารอีสานของนางอบอวน ที่เพิ่งเริ่มกิจการมาได้ประมาณ 3 ปี กับสามี ก็ไม่ได้เป็นกิจการใหญ่โต นางอบอวนกับสามี เป็นคนต่างจังหวัดมาเปิดกิจการร้านอาหารในเมืองหลวง ก็ต้องเช่าสถานที่ แต่กิจการก็ดำเนินไปได้ด้วยดีเสมอมา

“ร้านเพลตทริค เป็นตึกแถว 3 ชั้น เสียค่าเช่าเดือนละ 10,000 บาท เปิดดนตรีให้บริการ และสามารถร้องคาราโอเกะได้ มีโต๊ะ 10 โต๊ะ เปิดร้าน 19.00 – 01.00 น. มีลูกจ้าง 3 คน กลุ่มลูกค้าเป็นคนทำงานแล้ว ไม่ค่อยมีลูกค้าวัยรุ่น มีลูกค้าบางส่วนที่นำรถส่วนตัวมาก็จอดริมถนน หรือในซอยก็ได้ ลูกค้ากลุ่มที่ดื่มเหล้าหรือเบียร์ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มทำงานแล้ว จะมาเป็นกลุ่มหลังเลิกงานช่วงตั้งแต่เปิดร้านจนถึงปิดร้านก็มีลูกค้าดื่มเหล้าดื่มเบียร์ตลอด ตอนที่ตำรวจมาขอจับมีลูกค้า 3 โต๊ะ ของกลางเป็นเหล้าไทยแสงโสม กำไรต่อวันตกประมาณ 2,000 บาท ต่อเดือนประมาณ 40,000 – 50,000 บาท เสียภาษีเงิน

“ได้เป็นประจำทุกปี ลูกค้าจะสั่งอาหารมาทานและดื่มเหล้าหรือเบียร์ด้วย เกือบทุกโต๊ะ”

ร้านอาหารอีสานกับสุราหรือเบียร์นั้น คงแยกจากกันไม่ได้ ส่วนดนตรี หรือการร้อง เพลงคาราโอเกะก็คงเป็นส่วนประกอบเสริมในการเรียกลูกค้าของร้านนั้นๆ

“เหล้าเบียร์ต้องมีติดร้าน เพราะลูกค้าต้องการดื่มประกอบการ ทานอาหาร แล้วนั่งฟังดนตรี ร้องคาราโอเกะด้วย ร้านแบบนี้ต้องมีเหล้าเบียร์ ขายอยู่แล้ว ถ้าร้านฉันไม่มีลูกค้าคงเลือกที่จะไปร้านอื่น”

นางอบอวน ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุรา แม้ว่านาง อบอวนจะถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีในความผิดนั้นมาแล้วหลายครั้ง แต่ในทุกครั้งก็เสีย ค่าปรับเล็กน้อย

“รู้แค่ว่าการขายเหล้าต้องขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่แต่ไม่รู้จะไป ขอต่อหน่วยงานไหน อยู่ที่ไหน ไม่รู้ขั้นตอน ตามความเข้าใจของฉันกฎหมายให้ ขายเหล้าได้ถึงเวลา 01.00 น. ไม่รู้โทษตามกฎหมายในข้อหาจำหน่ายสุราโดย ไม่ได้รับอนุญาต หรือจำหน่ายสุราเกินเวลาที่กำหนด เข้าใจแค่ว่าเมื่อตำรวจมา จับ ก็ไปเสียค่าปรับ 100 – 200 บาท ไม่เคยต้องโทษในคดีอื่น ส่วนประวัติการถูก จับกุมในข้อหาจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น ใน 3 ปีที่ผ่านมาตำรวจจะมา จับประมาณ 3 เดือนต่อครั้ง หลังถูกจับและเสียค่าปรับแล้วก็กลับมาขาย เหมือนเดิม ค่าปรับส่วนใหญ่ที่เคยเสีย คือ 100 บาท ถ้าถูกจับแต่ละครั้งแล้วต้อง เสียค่าปรับ 500 บาท ก็จะไปขออนุญาตจำหน่ายสุราให้ถูกต้อง เพราะถ้าต้อง เสียค่าปรับสูงถึง 500 บาท ก็ทำให้ต้นทุนเพิ่มมากขึ้น กำไรน้อยลง และไม่แน่ว่า ตำรวจจะมาจับบ่อยมากน้อยเพียงใดในอนาคต”

แม้ นางอบอวน จะทำผิดกฎหมายทุกวัน แต่เรื่องผลประโยชน์ระหว่างนางอบ อวน กับเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่มีแต่อย่างใด

“เรื่องสินบนกับตำรวจไม่เคยมี เชื้อประโยชน์เล็กน้อยก็ไม่มี เวลาตำรวจจะมาทานอาหารที่ร้านก็คิดเงินตามปกติ ไม่เคยมีตำรวจคนไหนมา เรียกรับเงิน กับร้อยเวร (พนักงานสอบสวน) ที่โรงพักพญาไท ก็ไม่รู้จัก ไม่เคยให้ สินบนแต่อย่างใด”

แม้รู้ว่าการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นความผิด และ นางอบบวน ก็ถูกปรับแล้วหลายครั้ง ก็ยังไม่มีความคิดที่จะไปขอ

“กิจการของฉันไม่ได้จะเอากำไรจากเหล้า แต่ขายอาหารเป็นหลัก ส่วนเหล้าเบียร์เป็นสิ่งจำเป็นมาจากความต้องการของลูกค้า กิจการไม่ได้ใหญ่โต ตำรวจไม่ได้มาจับกุมบ่อย ประมาณ 3 เดือนต่อครั้ง แต่แต่ละครั้งเสียค่าปรับ 100 – 200 บาท ไม่กระทบกำไรมาก ตนก็ไม่มีความรู้กฎหมาย ขั้นตอนการขออนุญาต จึงไม่คิดที่จะไปขออนุญาตขายเหล้าให้ถูกต้อง”

เธอลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงยังพอมีกำไรคุ้มค่าอยู่
2. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง
3. ไม่ทราบขั้นตอนการขออนุญาต

เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

นางอบบวน ให้ข้อเสนอแนะว่า

“ร้านอื่นที่ขายเหล้าเหมือนกับฉันที่ไม่ใช่ร้านใหญ่โต ไม่ได้ไปเบียดเบียนใคร อยากให้ตำรวจไปกวาดล้างจับกุมในความผิดที่ส่งผลร้ายต่อสังคม เช่น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ทูจริตโกงบ้านโกงเมือง มากกว่า”

คำรับของเจ้าของร้านฝับ หรือร้านอาหารเปิดดนตรี คนที่ 3.

นางประทุม อายุ 32 ปี ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2551 เวลา 02.00 น. ที่ร้านแจ๊ซฮอต คาราโอเกะ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร เปิดเป็นร้านอาหารที่มีการเปิดดนตรีและร้องคาราโอเกะ เสียค่าปรับ 200 บาท เล่าภูมิหลังของตนให้เราฟังว่า

“บ้านอยู่ จ.สกลนคร เคยขายอาหาร จบการศึกษาชั้น ม.3 ไม่ได้เป็นร้านอาหารแต่ขายเป็นกับข้าวสำหรับซื้อใส่ห่อเอากลับบ้าน ไม่ขายเหล้า พอย้ายเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ ก็มารับจ้างซักผ้าเสื้อผ้า ไม่เคยเสียภาษี พอแต่งงานกับสามีก็เปิดร้านอาหารมาจนถึงปัจจุบันได้ 5 ปีแล้วปัจจุบันเสียภาษีถูกต้องแล้ว ฉันไม่ดื่มเหล้า”

กิจการของ นางประทุม ค่อนข้างไปได้ดี มีสถานที่ตั้งร้านที่ต้องเช่า ถึงจะแพงไปบ้างแต่ก็คุ้มค่ากับกำไร

“ร้านเป็นอาคารพาณิชย์ 2 ชั้น เช่าเดือนละ 10,000 บาท ชั้นล่างเปิดเป็นร้านอาหาร คาราโอเกะ เปิดดนตรีและให้ลูกค้ายืมเพลงได้ มีโต๊ะ 10 โต๊ะ ลูกจ้าง 2 คน อาหารที่ขายเป็นอาหารทั่วไปทำตามที่ถูกคำสั่งตามเมนู เปิดกิจการมานานประมาณ 5 ปี เปิดร้านเวลาประมาณ 18.00 – 03.00 น. มีเหล้าเบียร์ขายให้กับลูกค้า กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่เป็นพนักงานแล้ว ขณะถูกจับมีลูกค้า 6 โต๊ะ ทุกโต๊ะดื่มเหล้าหรือเบียร์ด้วย มีลูกค้าบางคนเท่านั้นที่นำรถมาเอง เพราะร้านอยู่ริมถนนไม่ค่อยมีที่จอดรถ จำนวนลูกค้าที่ดื่มเบียร์ใกล้เคียงกับลูกค้าที่ดื่มเหล้า ส่วนใหญ่เกือบทุกโต๊ะก็จะสั่งเบียร์หรือเหล้ามาดื่ม กำไรหักค่าใช้จ่ายต่อเดือน ประมาณ 30,000 – 40,000 บาท เสียภาษีทุกปี”

ร้านอาหารที่มีดนตรีฟัง มีคาราโอเกะให้ร้อง เป็นไปได้ยากที่จะไม่มีเหล้าเบียร์

จำหน่าย

“เหล้าเบียร์ถือว่าจำเป็นมากที่จะต้องมีขายที่ร้าน เป็นส่วนประกอบที่ลูกค้ามานั่งทานอาหารด้วยและต้องการพักผ่อนฟังดนตรี ร้องเพลงด้วย ถ้าไม่มีเหล้าเบียร์ ร้านก็คงต้องเปลี่ยนรูปแบบของร้านเป็นร้านอาหารตามสังฆกรรมดา คิดว่าอาจได้กำไรน้อยลงมากหรือเจ๊งไปเลย”

แม้ นางประทุม จะไม่ได้ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับการจำหน่ายสุรา แต่จากประสบการณ์ที่เปิดร้านจำหน่ายสุรา และถูกจับเสียค่าปรับมากกว่า 5 ปี ก็ทำให้ นางประทุม รู้ช่องว่างบางอย่าง

“ทราบที่ดีว่าการขายเหล้าต้องขออนุญาตต่อกรมสรรพสามิต ตั้งอยู่ในท้องที่เขตดุสิต แต่ไม่เคยไปขอมาก่อน ไม่รู้ว่ากฎหมายให้ขายเหล้าได้ถึงกี่โมง แต่ตามที่เข้าใจ คือ ตีหนึ่ง (01.00 น.) และรู้คร่าวๆ ว่าถ้ามีใบอนุญาตแล้วขายเกินเวลาจะโดนโทษหนักต้องไปศาล แต่ถ้าไม่มีใบอนุญาตฯ ก็เสียค่าปรับที่โรงพัก ที่ผ่านมา 5 ปี ก็ถูกปรับ 100 – 200 บาท เฉลี่ยประมาณ 2 – 3 เดือนครั้ง ไม่แน่นอน ไม่เคยถูกดำเนินคดีในข้อหาอื่น หลังถูกปรับแล้วก็กลับไปขายตามปกติจนปิดร้าน ถ้าค่าปรับสูงสุดคือ 500 บาท แล้วถูกปรับ 100 – 200 บาท ก็ถือว่าไม่มาก แต่ถ้าต้องถูกปรับสูงสุด 500 บาท ถือว่ามากแต่ว่าเนื่องจาก

ที่ร้านต้องเปิดขายถึง 03.00 น. หากมีใบอนุญาตฯ ก็ขายไม่ได้เลย ดังนั้น ถ้าตำรวจไม่มาจับบ่อยนักก็คงขายต่อไปโดยไม่ไปขออนุญาตฯ "

เกี่ยวกับเรื่องสินบนระหว่างนางประทุมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น นางประทุมเล่าว่า

"ไม่เคยให้สินบนใดๆ กับตำรวจ แต่ถ้าตำรวจคนไหนที่รู้จักกัน เป็นการส่วนตัวมาทานอาหารที่ร้านก็ลดราคาให้บ้าง แต่ก็ไม่มากนัก รู้จักกับ ตำรวจสายตรวจ และสายสืบบางคนเพราะอยู่ในพื้นที่มานาน แต่ไม่ได้สนิทกัน มาก ส่วนพนักงานสอบสวนที่โรงพักนั้นไม่รู้จักเลย"

เธอให้ลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. หากมีใบอนุญาตแล้วจำหน่ายสุราเกินเวลาจะได้รับโทษหนักขึ้น
2. ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงยังพอมีกำไรคุ้มค่าอยู่
3. ตร. ไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง
4. คิดว่าไม่ส่งผลร้ายต่อสังคม

เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

นางประทุมไม่มีข้อเสนอนั้นใดๆ เพราะเข้าใจดีว่าตนเองทำผิดกฎหมาย แต่ได้ทิ้งท้ายไว้ว่า

"การคำนึงถึงผลเสียต่อสังคมนั้น คิดว่าผู้บริโภคสุราก็ทราบผลเสียต่อตนเองอยู่แล้ว ส่วนผลเสียต่อสังคมนั้นขึ้นกับตัวผู้บริโภคสุราเองไม่น่าจะเกี่ยวกับร้าน เพราะไม่มีร้านนี้ก็ไปซื้อร้านอื่นได้อยู่แล้ว"

คำรับของเจ้าของร้านโชห่วย ขายของชำ คนที่ 1.

น.ส.นิภา อายุ 28 ปี ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2551 เวลา 19.00 น. ที่ร้านไม่มีชื่อ เป็นร้านโชห่วย ขายของชำ ซอยเพชรบุรี 12 แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เสียค่าปรับ 200 บาท เล่าภูมิหลังให้เราฟังว่า

"เกิดที่กรุงเทพฯ ทำอาชีพค้าขายร่วมกับพ่อแม่ เมื่อก่อนพ่อกับแม่เป็นลูกจ้างบริษัท พอออกจากงานก็มาเปิดร้านนี้มาประมาณ 15 ปี พ่อฉันเรียนจบ ปวช. ก็มาดูแลร้านด้วย ฉันประกอบอาชีพอื่นอีกเป็นรายได้เสริม ยังไม่มีสามี ฉันไม่ดื่มสุรา"

น.ส.นิภา กล่าวถึงกิจการร้านโชห่วยของเธอว่า

“เป็นห้องแถว 2 ชั้น ของพ่อกับแม่ซื้อไว้ตั้งนานแล้ว ไม่มีลูกจ้าง มีของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อาหาร เครื่องดื่มรวมทั้งสุราและเบียร์หลายยี่ห้อขายปลีก เรียกว่าร้านโชห่วย ร้านขายของชำ หรือร้านสะดวกซื้อ เปิดกิจการมา 15 ปี เปิดร้านเวลาประมาณ 07.00 – 21.00 น. ในการจำหน่ายสุราหรือเบียร์ก็มีทั้งแช่เย็นในตู้แช่ และไม่แช่เย็นขายปลีกให้กับลูกค้า กลุ่มลูกค้าก็เป็นคนทั่วไปไม่มีเฉพาะเจาะจงเพราะที่ร้านขายของหลายอย่าง ได้กำไรจากการขายสุราหรือเบียร์ ประมาณขวดละ 5 – 10 บาทเท่านั้น ซื้อมาจาก ห้างโลตัส ใกล้เคียงๆ แถวนี้นี้ที่จำหน่ายสุราหรือเบียร์แบบขายส่ง แล้วนำมาแช่เย็น แล้วบวกกำไร 5 -10 บาท ที่ร้านไม่ได้เน้นการขายสุราหรือเบียร์ หักค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้ว มีรายได้ประมาณเดือนละ 20,000 บาท ฉ้นเสียภาษีเป็นประจำทุกปี ถ้าแยกกำไรเฉพาะในส่วนของเหล้าเบียร์ ก็ประมาณ 3,000 บาท ขณะที่ตำรวจมาขอจับกุมไม่มีลูกค้าในร้านแต่ก็วางเบียร์ไว้ในตู้แช่เย็น และมีสุรารวางที่ชั้นวางเพื่อขาย”

แม้ว่าร้านของ น.ส.นิภา จะเป็นร้านโชห่วยเล็กๆ แต่ก็มีความจำเป็นต้องมีสุราและเบียร์ไว้จำหน่ายเช่นเดียวกับห้างร้านอื่นๆ เช่นกัน

“ที่ร้านมีความจำเป็นต้องมีสุราหรือเบียร์แช่ไว้ หรือมีไว้จำหน่ายให้กับลูกค้าเพราะลูกค้าทั่วไปก็จะมาถามหาซื้อสุราหรือเบียร์เป็นประจำอยู่แล้ว ร้านของฉันตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนยิ่งต้องมีไว้ ถ้าที่ร้านไม่มีขายลูกค้าก็ไปซื้อร้านอื่น กำไรที่ได้จากการจำหน่ายสุราที่เป็นขวดนั้นก็พอสมควร แต่ก็ไม่มากเท่าเบียร์ เพราะลูกค้าจะซื้อที่ละหลายขวด และเป็นการให้ความพอใจกับลูกค้าที่มาถามหาซื้อแล้วมีขาย”

ร้านของเธอไม่ได้เน้นการขายสุรา แต่ก็มีการรวมถึงเบียร์แช่เย็นจำหน่ายให้กับลูกค้ามาโดยตลอด พอจะทราบกฎหมายที่เกี่ยวข้องบ้างแต่ก็ไม่มาก ส่วนประสบการณ์เกี่ยวกับการถูกจับก็แทบไม่มี โดยเธอเล่าให้ฟังว่า

“ทราบว่าการจำหน่ายสุราหรือเบียร์ ต้องขออนุญาตต่อกรมสรรพสามิต แต่ไม่ทราบว่าตั้งอยู่ที่ไหน ไม่ทราบอุปสรรคในการขออนุญาต เท่าที่ทราบอย่างร้านเซเว่น อีเลฟเว่น เขาก็ขายได้แค่เที่ยงคืน หากฝ่าฝืนจะมีอัตราโทษเท่าใดฉันก็ไม่ทราบ ที่ผ่านมามาตั้งแต่เปิดร้านเท่าที่ฉันจำได้ตำรวจมาขอจับข้อหาจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 ถูกปรับ

ครั้งละ 100 - 200 บาท เมื่อถูกปรับแล้วก็ยังคงขายสุราอยู่ต่อไป ฉันไม่เคยถูกจับในข้อหาอื่น ถ้าค่าปรับสูงสุดในข้อหาจำหน่ายสุราไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต 500 บาท แล้วตำรวจปรับฉันเพียง 100 บาท ถือว่าไม่สูงเกินไป หากถูกปรับ 500 บาท ก็คงจำหน่ายต่อไป เพราะคิดว่าซื้อความสะดวกในการขายของและนานๆ ตำรวจถึงจะมาจับสักที ถ้ามาจับบ่อยขึ้นก็จะไปขออนุญาตฯ"

เธอกล่าวเกี่ยวกับเรื่องสินบนกับตำรวจว่า

"ไม่เคยให้สินบนกับตำรวจ ไม่รู้จักกับตำรวจหรือร้อยเวร (พนักงานสอบสวน) เป็นการส่วนตัวเลย"

เธอลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. ไม่รู้ระเบียบกฎหมาย
2. ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงยังพอมีกำไรคุ้มค่าอยู่
3. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง

เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

เธอยังทำย และเสนอแนะไว้ว่า

"เพราะความต้องการหาซื้อสุรามาจากลูกค้า ทางร้านจึงจำเป็นต้องมีไว้เพื่อจำหน่าย และควรจะให้จำหน่ายสุราได้อย่างเสรี แต่ว่ามีกฎหมายลงโทษผู้ที่ดื่มสุราแล้วเราไปสร้างความสะดวกหรืออันตรายให้กับผู้อื่นให้หนักๆ"

คำรับของเจ้าของร้านโชห่วย ชายของชำ คนที่ 2.

นายโพธิ์ธัง อายุ 53 ปี ถูกจับเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2551 เวลา 19.00 น. ที่ร้านโชห่วย ชายของชำ ซอยพญานาค แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เสียค่าปรับ 100 บาท เล่าภูมิหลังให้เราฟังว่า

"บ้านเดิมอยู่ จ.ยโสธร อาศัยอยู่กับบิดามารดา บิดามารดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปไม่ได้ค้าขาย จบการศึกษาชั้น ม. 6 พอผมเข้ามากรุงเทพฯ มาขับรถแท็กซี่ ส่วนภรรยาเปิดร้านโชห่วยชายของชำที่บ้านที่เราเช่าอยู่ ก็ขายมากกว่า 10 ปี ต่อมาผมได้งานทำเป็นลูกจ้างบริษัท มีรายได้เดือนละ

9,000 บาท เสียภาษีตามปกติ ตอนหลังผมก็ออกจากบริษัท มาขายของกับ ภรรยา ผมดื่มสุรานิดหน่อย”

ร้านนายโพธิ์ธัง เป็นร้านเล็กๆ เป็นที่อยู่อาศัยด้วย เขาเล่าถึงกิจการร้านโชห่วย ขายของชำของตนกับภรรยาให้เราฟังว่า

“เป็นห้องเช่าเล็กๆ ชั้นเดียว ด้านหน้าขายของ ด้านหลังก็เป็น ห้องนอนห้องเดียว ขายสินค้าเบ็ดเตล็ดหลายอย่างทั้งของกิน ของใช้ใน ชีวิตประจำวัน อยู่ในซอยพญานาค ไม่มีลูกจ้าง ส่วนสินค้าที่จำหน่ายคือ อาหารแห้ง เครื่องดื่ม เครื่องใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีสุราไทย และเบียร์ แชนส์และไมแชนส์จำหน่ายให้กับลูกค้าในลักษณะขายปลีก เปิดร้านเวลา 08.00 – 19.00 น. กลุ่มลูกค้าที่มาซื้อสุรา หรือเบียร์ก็เป็นคนทั่วไป ในระแวก ใกล้เคียง ทั้งซื้อไปดื่มเอง และซื้อไปขายที่ร้านอาหารในระแวกนั้นพอๆ กัน โดย ถ้านับจำนวนขวดจะจำหน่ายเบียร์ได้มากกว่าสุรา ถ้าไรเบียร์ต่อขวด 5 บาท สุรา ขวดละประมาณ 10 บาท ถ้าไรต่อเดือนจากการจำหน่ายสุราและเบียร์ก็ ประมาณ 3,000 – 4,000 บาท ถ้ารวมกับรายได้จากขายของอย่างอื่นด้วยก็ ประมาณ 30,000 บาท ความจำเป็นที่ต้องมีสุราหรือเบียร์ไว้จำหน่ายที่ร้านเพราะ มีลูกค้าที่ต้องการสุราหรือเบียร์ค่อนข้างมาก ถ้าไม่มีสุราหรือเบียร์จำหน่ายก็ สามารถตั้งร้านอยู่ได้เพราะว่าที่ร้านก็ขายของชนิดอื่นด้วย แต่ก็เสียรายได้ จำนวนมากที่ได้จากการจำหน่ายสุราหรือเบียร์ไปให้กับร้านค้าอื่นที่อยู่ใน บริเวณนั้น ขณะเจ้าหน้าที่ตำรวจมาจับกุมก็มีเบียร์วางแชเย็นไว้ในตู้แชเย็นเพื่อ จำหน่ายให้กับลูกค้าหลายขวด”

นายโพธิ์ธัง กล่าวถึงกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุราเท่าที่เขาทราบว่า

“ก็พอรู้ว่าการจำหน่ายสุรา หรือเบียร์ทุกชนิด ต้องขออนุญาต จากกรมสรรพสามิต แต่ไม่ทราบว่าอยู่ที่ไหน ไม่ทราบอุปสรรคในการขออนุญาต แต่ตั้งแต่เปิดกิจการมาไม่เคยขออนุญาต เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจแทบไม่เคยมา จับเลย ซึ่งครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 ทราบว่ากฎหมายอนุญาตให้จำหน่ายสุราได้ไม่เกิน เทียงคิน แต่ไม่ทราบโทษตามกฎหมายว่าการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการจำหน่ายสุราเกินเวลานั้น มีโทษอย่างไร การถูกจับในข้อหาจำหน่ายสุรา โดยไม่ได้รับอนุญาตในครั้งนี้ ถูกปรับ 100 บาท ถ้าโทษปรับสูงสุด 500 บาท ก็ ถือว่าโทษที่ได้รับไม่สูงจนเกินไป ถ้าหากถูกปรับสูงสุด 500 บาท ก็จะไม่จำหน่าย ต่อไปเพราะว่าตำรวจไม่ได้มาจับบ่อย”

ร้านโชห่วย ของโพธิ์รัง คงไม่ต้องจ่ายสินบนให้ใคร โดยเขากล่าวว่า

“ไม่เคยให้สินบน กับตำรวจรวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐใดๆ ทั้งสิ้น และไม่เคยมีตำรวจมาเรียกรับผลประโยชน์ รู้จักกับตำรวจ สถานีตำรวจนครบาล พญาไทบางคน เพราะขับรถมาตรวจผ่านไปมา แต่ไม่ถึงกับสนิทสนม ไม่รู้จักกับ พนักงานสอบสวนคนใดเลย”

เขาลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. ตร. ไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง
  2. ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงยังพอมีกำไรคุ้มค่าอยู่
- เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

เขากล่าวถึงผลกระทบต่อสังคม และทิ้งท้ายไว้ว่า

“เรื่องผลเสียต่อสังคมผมว่าไม่เกี่ยวกับร้านที่จำหน่าย แต่ขึ้นอยู่กับตัวคนที่ดื่มสุรา เพราะคนอยากดื่มสุราจะหาซื้อเมื่อไหร่ ที่ไหนก็ได้ แต่พอเมา แล้วก็เป็นเรื่องของตัวบุคคลมากกว่า”

คำรับของเจ้าของร้านโชห่วย ขายของชำ คนที่ 3.

นายสมพล อายุ 62 ปี ถูกจับเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 15.30 น. ที่ร้านโชห่วย ขายของชำ ในชุมชนวัดพระยายัง แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เสียค่าปรับ 100 บาท เขาเล่าภูมิหลังของเขาให้เราฟังว่า

“จบปริญญาตรี ผมรับราชการมาก่อน เมื่อเกษียณแล้วจึงมาเปิดร้านขายของเบ็ดเตล็ด หรือที่เรียกว่าร้านขายของชำ หรือร้านโชห่วย เปิดมาเกือบ 2 ปี มีสุราจำหน่ายด้วย บิดาประกอบอาชีพรับจ้าง มารดาเป็นแม่บ้าน ผมดื่มสุราบ้างไม่ติดสุรา ภรรยาก็ไม่ได้คัดค้านในการเปิดร้านค้าและมีสุราจำหน่ายแต่อย่างใด”

นายสมพล เปิดร้านโชห่วยขายของ เพื่อหารายได้หลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้บ้านที่เขาอาศัยเปิดเป็นร้านค้า เขาเล่าถึงกิจการของเขาว่า

“ผมก็เปิดร้านที่บ้านผมเป็นอาคารพาณิชย์ 2 ชั้น ใช้ชั้นล่างวางสินค้าเพื่อจำหน่าย ส่วนชั้นบนใช้เป็นที่พักอาศัย ไม่ต้องใช้ลูกจ้าง ช่วยดูแลกับภรรยาเพียงสองคนเท่านั้น ลูกๆ ผมก็ไปทำงานข้างนอกบ้านกันหมด สินค้าที่จำหน่ายเป็นของใช้เบ็ดเตล็ดทั่วไป อาหาร เครื่องดื่ม สุรา เบียร์ มีพวก สพาย หรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์อย่างอื่นด้วย ปกติเปิดร้านเวลา 06.30 – 20.00 น. กลุ่มลูกค้าเป็นคนทุกเพศ ทุกวัย เด็กๆ ก็มีมาซื้อขนม ส่วนลูกค้าที่มาซื้อสุราก็มีทั้งชายและหญิง เป็นวัยรุ่นขึ้นไป ถ้านับจำนวนหน่วยเป็นขวดก็จะจำหน่ายเบียร์ได้มากกว่าสุรา เพราะเบียร์ราคาถูกกว่าสุราและเป็นที่นิยมทั่วไป กำไรจากการขายประมาณเดือนละ 10,000 บาท ก็บอกตามตรงว่าไม่ได้เสียภาษี กำไรในส่วนที่เหลือเบียร์ ก็ประมาณ 1,000 กว่าบาท

แม้ร้านของนายสมพล จะเป็นร้านโชห่วย เล็กๆ และเปิดร้านมาก็ไม่ยาวนานนัก แต่เขาก็เห็นว่าต้องมีสุราไว้จำหน่ายที่ร้านด้วย โดยเขากล่าวว่า

“ตอนแรกก็คิดว่าจะไม่ขายเหล้าเบียร์นะ แต่ว่าเพราะลูกค้ามาซื้อเยอะ คนทั่วไปก็ดื่มกันเป็นปกติในชีวิตประจำวัน หากที่ร้านไม่ขายสุราก็ไปซื้อได้ที่ร้านอื่นไกลๆ ในบริเวณนี้ ร้านผมก็เสียรายได้ไป และโดยปกติลูกค้าก็ไม่ได้มาซื้อสุราเพียงอย่างเดียวลูกค้าจะซื้ออาหาร ขนม ของใช้อย่างอื่นด้วย ถ้าที่ร้านไม่ขายสุราก็จะไปซื้อสุราและสินค้าอย่างอื่นที่ร้านอื่นที่มีขายครบทุกอย่าง เพราะลูกค้าไม่ต้องการแวะซื้อของหลายร้านเป็นการเสียเวลา ทำให้สินค้าอย่างอื่นของร้านก็ขายไม่ได้ตามไปด้วย”

นายสมพล เคยรับราชการมาก่อนเปิดร้านขายของ ก็พอมีความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายสุราอยู่บ้าง แต่ก็ไม่มากนัก โดยเขากล่าวตามความเข้าใจของเขาว่า

“ผมทราบว่าจำหน่ายสุราต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต ตั้งอยู่ที่เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร แต่ไม่ทราบอุปสรรคในการขออนุญาต ไม่รู้ค่าธรรมเนียม กฎหมายอนุญาตให้ขายเหล้าได้ไม่เกินเที่ยงคืน ผมไม่รู้โทษตามกฎหมาย เข้าใจว่าการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตมีโทษปรับเล็กน้อย ตั้งแต่ประกอบกิจการมาไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีในความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือความผิดอื่นแต่อย่างใด ครั้งนี้ถูกจับกุมเป็นครั้งแรก เสียค่าปรับเป็นเงิน 100 บาท หลังถูกปรับแล้วก็กลับไปจำหน่ายตามปกติ ถ้าค่าปรับสูงสุดของการจำหน่ายสุราไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต คือ

500 บาท แล้วตำรวจปรับผม 100 บาท ก็ถือว่าไม่สูงเกินไป ถ้าต้องเสียค่าปรับถึง 500 บาท ในแต่ละครั้งที่ถูกจับ ก็คงจะต้องไปดำเนินการขออนุญาตจำหน่ายสุราให้ถูกต้อง”

นายสมพล กล่าวถึงเรื่องสินบนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า

“ไม่เคยให้สินบนกับใคร ไม่รู้จักกับตำรวจพญาไทเป็นการส่วนตัวเลย”

เขาลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ยังคงขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ คือ

1. ถูกปรับเป็นเงินไม่มาก จึงยังพอมีกำไรคุ้มค่าอยู่
2. ตำรวจไม่ได้มาจับบ่อยครั้ง
3. กลัวเสียภาษี

เหตุผลอื่นไม่มีผลต่อการกระทำผิดแต่อย่างใด

เขาทิ้งท้าย และมีข้อเสนอแนะไว้ว่า

“ร้านผมไม่ได้เน้นการจำหน่ายสุรา แต่เน้นการจำหน่ายสินค้าของใช้ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อาหาร เครื่องดื่มต่างๆ ไป จะจำหน่ายสุราให้กับลูกค้าที่มาซื้อไม่มีการโฆษณาชักชวน และไม่ได้จำหน่ายในปริมาณมาก คิดว่าร้านของผมไม่ได้ส่งผลเสียหายแก่สังคมแต่ประการใด และขอเสนอแนะว่า ถ้าต้องการจำกัดการจำหน่ายสุราอย่างจริงจัง ก็ต้องห้ามร้านค้าจำหน่ายสุราอย่างเท่าเทียมกัน หากต้องการซื้อสุราต้องซื้อที่ร้านค้าของทางรัฐจัดให้จำหน่ายเท่านั้น”

ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม คนที่ 1

ร.ต.อ.จตุรนต์ อายุ 29 ปี รับราชการที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท มา 5 ปี ตำแหน่ง รองสารวัตรป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจนครบาลพญาไท มีหน้าที่ออกตรวจ ระวังเหตุร้าย รักษาความสงบเรียบร้อยในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท จับกุมผู้กระทำความผิดที่มีโทษทางอาญา กล่าวถึงพฤติการณ์ของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตให้เราฟังว่า

“การจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น มีมานานแล้ว ร้านค้าที่มีอาหารจำหน่ายแทบทุกร้านก็จะมีสุรา หรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์จำหน่ายด้วย มีจำนวนมากที่ไม่มีใบอนุญาตจำหน่ายสุรา ส่วนใหญ่จะเป็นร้านที่มีลูกค้าเป็นคนที่มียาได้ระดับกลางถึงระดับต่ำ เช่น ร้านขายอาหารริมถนนบนทางเท้า ร้านขายของชำหรือร้านโชห่วย ร้านข้าวตามสั่ง เป็นต้น ร้านเหล่านี้มีอยู่ทั่วทุกแห่ง ทุกซอยในท้องที่ สามารถพบเห็นได้ทั่วไป”

“บางร้านซึ่งส่วนใหญ่เป็นร้านขายอาหาร ที่จำหน่ายเกินเที่ยงคืน ก็จะไม่ขอใบอนุญาตสุราให้กับลูกค้า เมื่อตำรวจไปตรวจจับก็เอาผิดได้เพียงแค่ว่าจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต”

“และก็มีร้านค้าบางส่วนที่มีใบอนุญาตจำหน่ายสุราแล้วจำหน่ายหลังเที่ยงคืน แต่เมื่อตำรวจไปจับก็จะไม่แสดงใบอนุญาตเพราะผู้มีใบอนุญาตจำหน่ายสุราหากจำหน่ายเกินเวลาที่กฎหมายกำหนดจะมีโทษจำคุกด้วย ตำรวจเองก็ไม่มีฐานข้อมูลว่าร้านไหนมีใบอนุญาตจำหน่ายสุราบ้าง ก็เอาผิดได้แค่ฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตโทษปรับไม่เกิน 500 บาท(กรณีสุราไทย)”

เกี่ยวกับเรื่องการกวาดขันจับกุม ร.ต.อ.จตุรนต์ ก็ยอมรับให้เราฟังว่า

“ความถี่ในการกวาดขันจับกุมผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ระดับสารวัตรป้องกันปราบปราม รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม และผู้กำกับการหัวหน้าสถานี หากมีนโยบายให้กวาดขันจับกุมในความผิดฐานนี้ตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปรามที่ออกตรวจก็จะไปจับกุมผู้ประกอบกิจการมายังสถานีตำรวจ ซึ่งในบางครั้งก็ต้องยอมรับว่าไม่ได้จับกุมตัวเจ้าของร้านมา แต่จับกุมลูกจ้างมาแทน สลับสับเปลี่ยนกันไปบ้าง หรือบางครั้งผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมียุทธศาสตร์

ในลักษณะที่ให้แข่งขันกันทำงาน นับยอดการจับกุมความผิดต่างๆ เพื่อใช้ในการให้ความดีความชอบในแต่ละชุดสายตรวจ ความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตถือเป็นความผิดเล็กน้อยนับเป็น 1 คະแนน ถ้าจับยาบ้าได้คำนวณเม็ดละ 5 คະแนน เป็นต้น ก็จะทำให้ตำรวจไปกวาดขันจับกุมความผิดทุกประเภทเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะความผิดที่จับง่าย ๆ เช่น จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตก็จะมียอดคดีที่สูงเป็นพิเศษ”

ร.ต.อ.จตุรนต์ ได้กล่าวถึงอุปสรรคในการจับกุมว่า

“ตำรวจไม่มีข้อมูลว่าร้านใดมีใบอนุญาตจำหน่ายสุรบ้าง เมื่อมีการจำหน่ายเกินเวลาบางร้านจึงหลอกลวงเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าไม่มีใบอนุญาตจำหน่ายสุราต่างๆ ที่ร้านตนมีใบอนุญาตจำหน่ายสุรา และด้วยความที่ตำรวจจับกุมผู้ประกอบการร้านค้าที่จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตบ่อยครั้ง ส่วนใหญ่ก็เป็นร้านเดิมๆ หรือบางร้านก็มีขนาดเล็กๆที่ไม่มีชื่อร้าน เป็นร้านที่มีลูกค้าระดับล่างมีรายได้ต่ำถึงระดับกลางมีรายได้ปานกลาง เจ้าหน้าที่ตำรวจก็เกิดความสงสัย ถือว่าประกอบอาชีพสุจริต และความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตก็เป็นความผิดเล็กน้อย เจ้าของร้านก็เป็นคนในท้องถิ่นชุมชน หากตำรวจไปกวาดขันจับกุมความผิดเล็กน้อยเช่นนี้ ก็จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมความร่วมมือภาคประชาชนในท้องถิ่นตามมา”

แม้จะมีอุปสรรคในการทำงานแต่เกี่ยวกับเรื่องการจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น ร.ต.อ.จตุรนต์ ไม่เคยรับประโยชน์ หรือสินบนแต่อย่างใด

“ไม่เคยรับสินบน หรือผลประโยชน์ใดๆ จากผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตแต่อย่างใด”

เขากล่าวถึงความสัมพันธ์กับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตว่า

“แม้ว่าผู้ประกอบการร้านค้าบางร้านจะมีความรู้จักกับเจ้าหน้าที่สายตรวจผู้จับกุมบ้างแต่ก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการจับกุมแต่อย่างใด ทั้งยังเป็นประโยชน์เวลาไปกวาดขันจับกุมก็จะยินยอมมาเสียค่าปรับแต่โดยดี”

เขาทิ้งท้ายและให้ความคิดเห็นว่า

“หากประสงค์จะจัดระเบียบผู้ค้าขายสุราในสังคมอย่างจริงจัง เห็นที่จะต้องแก้ไขที่อัตราโทษให้หนักขึ้นเป็นอันดับแรก เมื่อโทษที่ผู้กระทำผิด ได้รับไปแล้วรู้สึกกลัว เช็ดหลาบ ไม่คุ้มค่า การกระทำผิดก็จะไม่เกิดขึ้น”

“อีกอย่างคือมีการเชื่อมโยงข้อมูลผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายสุรา มายังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ตำรวจสายตรวจที่ออกตรวจสามารถ ตรวจสอบได้ทันที”

ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม คนที่ 2

ร.ต.ท. ชุมพล อายุ 29 ปี รับราชการที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท มานานกว่า 3 ปี ตำแหน่ง รองสารวัตรป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจนครบาลพญาไท มีหน้าที่ออกตรวจ ระวังเหตุร้าย รักษาความสงบเรียบร้อยในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท จับกุมผู้กระทำความผิดที่มีโทษทางอาญา กล่าวถึงพฤติการณ์ของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตให้เราฟังว่า

“ร้านที่จำหน่ายสุราโดยไม่รับอนุญาตในท้องที่ สถานีตำรวจนครบาลพญาไท ที่ถูกจับกุมมักจะเป็นร้านเดิมๆ ตำรวจสายตรวจจับคนพวกนี้ จนจำกันได้ รู้จักกันหมดแล้ว แต่ถึงคราวจับก็ขอจับ เขาก็ยินยอมแต่โดยดี เหมือนเรื่องปกติ เจ้าของร้านมาเสียค่าปรับเองบ้าง ให้ลูกจ้างมาบ้าง บางครั้งด้วยความเกรงอกเกรงใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจไปจับพวกเขาบ่อยๆ ก็เอาเงินค่าปรับ 100 – 200 บาทกับบัตรประชาชนของผู้กระทำผิดมาบริการขอให้ ร้อยเวร (พนักงานสอบสวน) เปรียบเทียบปรับให้ถึงที่สถานีตำรวจ ส่วนใหญ่จะเป็นร้านอาหารขนาดเล็กๆ หรือตามความเข้าใจก็คือร้านที่มีลูกค้าเป็นคนระดับล่างมีรายได้ต่ำถึงระดับกลางมีรายได้ปานกลาง บางร้านไม่มีชื่อร้าน เกือบทั้งหมดจำหน่ายสุราไทย ไม่ค่อยพบเห็นจำหน่ายสุราที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เพราะอย่างทีกล่าวไปแล้วว่าเป็นร้านขนาดไม่ใหญ่ ลูกค้าอยู่ในระดับล่างถึงระดับกลางอย่างที่พบเห็นกันได้ทั่วทุกแห่ง ก็มีบางร้านที่น่าจะมีใบอนุญาตและก็จำหน่ายหลังเที่ยงคืน แต่เมื่อตำรวจไปตรวจจับก็จะไม่แสดงใบอนุญาตเพราะผู้มีใบอนุญาตจำหน่ายสุราหากจำหน่ายเกินเวลาที่กฎหมายกำหนดจะมีโทษจำคุกด้วย ตำรวจก็ไม่ได้ติดใจอะไรมากนักจับกุมในความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตโทษปรับไม่เกิน 500 บาท(กรณีสุราไทย)”

ร.ต.ท.ชุมพล กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อความถี่ในการกวาดขันจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจต่อความผิดประเภทนี้ว่า

“โดยหน้าที่แล้วตำรวจสายตรวจต้องออกตรวจพื้นที่ แสดงตัว ป้องกันเหตุร้าย ระวังเหตุเมื่อมีคนแฉ่งมาซึ่งก็มีมากมายในแต่ละนาที่แต่ละ ชั่วโมง ดังนั้นจะให้ตำรวจสายตรวจมุ่งจะไปจับกุมความผิดประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือมุ่งจะไปจับกุมผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตอย่างจริงจังนั้นคงเป็นการยากมาก เรื่องความถี่ในการจับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บังคับบัญชา ของแต่ละสถานี หรือเหนือขึ้นไป หากมีนโยบายให้กวาดขันจับกุมในความผิดฐานนี้แต่ที่ผ่านมาไม่เคยมีที่จะให้มุ่งจับกุมผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต อาจเนื่องจากเป็นความผิดที่มีโทษน้อยไม่เป็นที่ น่าสนใจ ในบางช่วงบางปีที่มีการจับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตกันมากมาย น่าจะมาจากนโยบายที่ให้แข่งกันทำผลงานการจับกุม เพื่อใช้ในการให้ความดี ความชอบในแต่ละชุดสายตรวจ ความผิดฐานนี้จับง่ายตำรวจสายตรวจจึงทำ คະแนมกับผู้กระทำผิดเหล่านี้”

ร.ต.ท.ชุมพล ก็ได้กล่าวแล้วว่าความผิดประเภทนี้จับกุมง่าย ไม่มีใครขัดขืน แต่ในทางปฏิบัติก็ยังมีอุปสรรคอยู่บ้างเช่นกัน

“ความผิดประเภทนี้จับง่ายก็จริง อย่างที่กล่าวมาแล้ว จับง่าย จับบ่อยจนรู้จักคุ้นเคยกันแล้ว ก็กลายมาเป็นอุปสรรคที่จะจับกุมกันอย่างจริงจัง เพราะเมื่อเห็นสภาพกิจการ การทำมาหากินของเขาอยู่ทุกวัน ก็เกิดความรู้สึกว่า พวกเขาทำมาหากินกันสุจริต แต่ในรายละเอียดอาจมีที่ผิดกฎหมายเล็กๆ น้อยๆ บ้าง เราไปกวาดล้างจับกุมกันจนคนพวกนี้อยู่ไม่ได้ เขาก็ไปเป็นโจร ไปหากินทางอื่นที่เป็นปัญหาสังคมได้ อุปสรรคอีกอย่างหนึ่ง คือ ตำรวจไม่รู้ว่ามีร้านใดมีใบอนุญาตจำหน่ายสุราบ้าง เพราะร้านค้าร้านอาหารในท้องที่เศรษฐกิจอย่าง พญาไทนั้นมีจำนวนมาก เมื่อมีการจำหน่ายสุราเกินเที่ยงคืนตามที่กฎหมาย กำหนดเวลาบางร้านก็แจ้งว่าไม่มีใบอนุญาตทั้งๆ ที่ร้านตนมีเพราะกลัวจะมีโทษหนักถึงขึ้นศาลมีโทษจำคุก”

เกี่ยวเรื่องการให้ประโยชน์ หรือสินบนจากผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต

ร.ต.ท.ชุมพล ยืนยันว่า

“ไม่เคยรับสินบน หรือผลประโยชน์ใดๆ จากผู้กระทำความผิดฐาน
จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต”

ร.ต.ท. ชุมพล กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจสายตรวจกับผู้จำหน่ายสุรา
โดยไม่ได้รับอนุญาต ว่า

“แม้ว่าผู้ประกอบการร้านค้าบางร้านจะมีความรู้จักกับเจ้าหน้าที่สาย
ตรวจผู้จับกุมบ้างแต่ก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการจับกุมตามปกติแต่อย่างใด ส่วน
เรื่องความรู้สึกสงสารผู้ค้าขายพวกนี้ดังที่กล่าวมาแล้วนั้นก็ก็เป็นความรู้สึกต่อผู้
ค้าขายทุกคนที่ประกอบอาชีพสุจริต ไม่ใช่ว่าจะสงสารคนที่รู้จักเท่านั้น”

เขาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า

“เรากำลังบังคับใช้กฎหมายกับคนชั้นกลางและชั้นล่าง เพราะร้านที่ทำ
ผิดส่วนใหญ่เป็นร้านเล็กๆ กลุ่มลูกค้าเป็นพวกระดับล่างถึงระดับกลาง ลูกค้ำ
ทำงานกลางคืน รับจ้าง เลิกงานมาก็มีโอกาสมาทาน มาพักผ่อน เขาไม่มี
ปัญญาไปนั่งร้านดีๆ ส่วนร้านดีๆ ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้เปิดเกินเวลาหรือทำผิด
กฎหมายแต่มีกำไรมากเขาอยู่ได้ ซึ่งต่างจากกลุ่มผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับ
อนุญาต ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจไปกวาดขันจับกุมกับร้านเล็กๆ จนเขาอยู่ไม่ได้ อาจ
ทำให้พวกเขา ลูกจ้างเขาต้องไปประกอบอาชีพไม่สุจริตก็เป็นได้ ส่งผลกระทบต่อ
สังคมส่วนรวมอีก”

“หากต้องการควบคุมเวลาการจำหน่ายสุรา ก็บังคับทั่วกันหมดทั้งมี
ใบอนุญาตและไม่มีใบอนุญาต ลงโทษให้หนัก เด็ดขาด รวดเร็วให้หลายจำ”

ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม คนที่ 3

ด.ต.สมคิด อายุ 51 ปี รับราชการที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท มานานกว่า 20
ปี ตำแหน่ง ผู้บังคับหมู่งานป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจนครบาลพญาไท มีหน้าที่ออกตรวจ
ระงับเหตุร้าย รักษาความสงบเรียบร้อยในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไท จับกุมผู้กระทำ
ความผิดที่มีโทษทางอาญา กล่าวถึงพฤติการณ์ของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตให้เราฟังว่า

“จากประสบการณ์ของผมที่อยู่ที่นี่มานาน คนที่จำหน่ายสุราโดย
ไม่ได้รับอนุญาต มี 3 พวก คือ

1. พวกที่ขายเกินเวลาเที่ยงคืน พวกนี้ส่วนใหญ่จะเป็นร้านที่ขายอาหาร บางทีก็ไม่มีร้านอาหาร คือ พวกขายริมทางเท้า แล้ววางโต๊ะบนทางเท้า อย่างร้านอาหารอีสานที่เราเห็นกันทั่วไป หรือร้านอาหารเล็กๆ มีดนตรี มีเพลงคาราโอเกะเป็นต้น

2. พวกที่เป็นร้านอาหาร อย่างร้านอาหารตามสั่ง ถ้าสังเกตดูนะ เช่น ร้านข้าวหมูแดง ข้าวมันไก่ ข้าวผัด ขายข้าวแกงทุกร้านจะมีอย่างน้อยก็เบียร์ ร้านขายของ ของชำขนาดเล็กๆ บางร้านไม่มีแม้กระทั่งชื่อร้าน อยู่ในซอย ในชุมชนที่ไม่มีชื่อร้าน

และ 3. พวกที่มีใบอนุญาตฯ แต่พอขายเกินเที่ยงคืนแล้วบอกว่าไม่มี พวกนี้ตำรวจเราก็มารู้แน่ชัดว่าเขามีใบอนุญาตหรือไม่ก็แน่ เฉพาะบางร้านที่เราเคยสำรวจและถ่ายขอถ่ายใบอนุญาตเก็บไว้เราถึงจะรู้ชัดว่าเขาไม่ เพราะในอดีตก็มีผู้บังคับบัญชาที่เอาใจใส่ และขอความร่วมมือกับร้านเหล่านี้ที่มีใบอนุญาตก็เอามาถ่ายเก็บไว้ แต่ใบอนุญาตพวกนี้ใช้ปีต่อปี เขาไปต่อใบอนุญาตหรือไม่เราก็มองทราบ"

"เขาก็ไปซื้อมาจากโลตัส บิ๊กซี มาขายได้กำไรนิดหน่อย แต่ว่าเขาจะได้ขายอาหารได้เยอะๆ เวลาลูกค้านั่งกินนานๆ ต่างจากเทศนะ เทศเค้าหวังบวกกำไรจากมิกเซอร์ (น้ำโซดา น้ำเปล่า น้ำอัดลมที่ใช้ผสมดื่มกับสุรา)"

เกี่ยวกับอุปสรรคในการจับกุมผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น ด.ต.สมนึก กล่าวว่

"จะพูดว่าจับกุมพวกนี้มีอุปสรรค ส่วนตัวผมคิดว่าไม่มีเลย อุปสรรคไม่มีเลย จับง่ายมาก ก็ดูจากสถิติจับกุมของสถานีตำรวจนครบาลพญาไทฯ สูงที่สุดแล้วเป็นอุปสรรคตรงไหน แต่อุปสรรคที่จะให้ไปกวาดล้างไปไล่จับทุกวันนี่ก็เป็นอุปสรรค เพราะทำให้คนพวกนั้นซึ่งเป็นคนทำมาหากินอยู่ระดับกลางถึงระดับล่างเดือดร้อน ตำรวจเองก็ละอายใจ สงสารไม่อยากไปจับ"

ด.ต.สมนึก ถึงปัจจัยที่มีผลต่อความถี่ในการกวาดขันจับกุมผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตว่า

"ความถี่ในการกวาดขันจับกุมผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่สายตรวจจะไปกวาดขันจับกุมในความผิดฐานใดฐานหนึ่งด้วยตัวเองนั้นคงไม่มี แต่ไม่ใช่ว่าไม่จับกุมเลย โดยปกติตำรวจสาย

ตรวจก็จับกุมบ้างวันละรายสองราย หมุนเวียนร้านกันไป สถิติการจับกุม ความผิดประเภทนี้จึงสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของสถานีตำรวจนครบาลพญาไท มาหลายปีแล้ว”

เขากล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมถึงเรื่องสินบนว่า

“ผมออกตรวจมานานรู้จักเจ้าของร้านหลายร้าน แต่ไม่เคยรับสินบน ไม่เคยไปกินเขาฟรี ถึงเวลาจะจับก็จับ มีนโยบายให้จับถี่ขึ้น ผมก็จับถี่ไม่มียกเว้น แต่ก็ดูว่าร้านที่พอจะมีกำไรมากหน่อย ถึงจะจับบ่อย แต่ว่าถ้าเป็นร้านเล็กๆ แม้ผมรู้ว่าเขาไม่ได้รับอนุญาตผมก็ไม่ไปยุ่ง เพราะเห็นใจเขาไม่ได้มีกิจการกำไรมากมาย เราไปกดดันจับความผิดที่มีโทษเล็กน้อยแบบนี้ก็จะกลายเป็นเรื่องใหญ่ เขาไม่พอใจ ความร่วมมือต่างๆ ของคนในชุมชนก็เสียไป เขาค้าขายไม่ได้เขาก็ไปเป็นโจร”

เขาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า

“โดยส่วนตัวผมแล้วไม่อยากจะให้มีร้านขายเหล้ามากมายในท้องที่ เพราะมีร้านขายเหล้ามาก คนเมาก็มาก มีคนเมามากก็สร้างปัญหามากให้กับประชาชนคนอื่นและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ออกตรวจในแต่ละคืนแต่ละวันเจอคนเมาสร้างปัญหาเยอะมาก เสียเวลาที่จะไปรักษาความปลอดภัย ระงับเหตุให้กับคนอื่นที่เขาเดือดร้อน”

“ควรจะควบคุมอย่างจริงจัง ซึ่งไม่ใช่ผลภักภาระมาให้ตำรวจไล่จับคนเหล่านี้อย่างเดียว ฝ่ายปกครองต้องเข้ามาจัดระเบียบ จะจัดอย่างไรก็ตามแต่จะเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ปรับกฎหมายให้เข้มงวดขึ้นกว่านี้”

ประสบการณ์ของพนักงานสอบสวน คนที่ 1

พ.ต.ท.จิณนกร อายุ 36 ปี พนักงานสอบสวน (สบ 3) สถานีตำรวจนครบาล พญาไท รับราชการในตำแหน่งสอบสวนที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไทมาโดยตลอด เป็นเวลา 12 ปี มีหน้าที่สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด รวมถึงมีอำนาจตามกฎหมายในการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำผิดด้วย ได้อธิบายถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตให้เราฟังว่า

“เกี่ยวกับเรื่องการจำหน่ายสุรานั้น ก็มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยหลักๆ คือพระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ.2493 นั้น มาตรา 17 ได้ห้ามมิให้ผู้ใดขายสุราหรือนำสุราออกแสดงเพื่อขายเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต หากฝ่าฝืน มีบทกำหนดโทษไว้ตาม มาตรา 40 แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

1. ถ้าสุรานั้นเป็นสุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท
2. ถ้าสุรานั้นเป็นสุราที่ทำขึ้นในราชอาณาจักร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ประเด็นสำคัญที่ส่งผลทำให้มีผู้ฝ่าฝืนจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตกันเป็นจำนวนมากน่าจะมาจากข้อกำหนดในเรื่องเวลาการจำหน่ายสุราซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 253 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515 ข้อ 2 ห้ามมิให้ผู้ได้รับอนุญาตขายสุราประเภทที่ 3 ถึงประเภทที่ 6 หรือหมายถึงผู้ค้าปลีกตามความเข้าใจของบุคคลทั่วไป จำหน่ายสุราทุกชนิดในเวลาอื่น นอกจากช่วงเวลา 11.00 – 14.00 น. และช่วงเวลา 17.00 - 24.00 นาฬิกา หากผู้ได้รับอนุญาตขายสุราฝ่าฝืน ก็มีบทกำหนดโทษไว้ใน ข้อ 4 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

พ.ต.ท.จิณนกร ได้เล่าพฤติกรรมของผู้กระทำผิด ประกอบกับหลักของกฎหมาย และอธิบายช่องว่างของกฎหมาย ที่ทำให้ผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตได้เปรียบเทียบให้เราฟังว่า

“ผู้ที่จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพค้าขายอาหาร ไม่ว่าจะเป็นร้านอาหารธรรมดา ร้านอาหารที่เปิดเพลงหรือผับ ร้านอาหารที่มีคาราโอเกะ หรือร้านขายของชำ ซึ่งร้านแต่ละประเภทก็มีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่แล้วจะจับกุมร้านขายอาหารไม่ว่าจะมีที่ตั้งร้านเป็นอาคาร เป็นร้านตั้งโต๊ะชั่วคราว และจะจับในเวลากลางคืนมากที่สุด โดยเฉพาะหลังเที่ยงคืน (24.00 น.) เพราะร้านอาหารที่มีสุร่าจำหน่ายด้วยส่วนใหญ่จะเปิดบริการเกินเวลา 24.00 น. ดังนั้นเมื่อดูจากอัตราโทษแล้วก็จะเห็นได้ว่าถ้าผู้มีใบอนุญาตถูกต้อง แต่ขายสุราเกินเวลา 24.00 น. ผู้ค้าขายเหล่านั้นก็จะมีโทษถึงจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เพราะข้อ 2 ของประกาศคณะปฏิวัติฉบับนั้นบังคับไว้แต่เฉพาะผู้ได้รับอนุญาตขายสุราประเภทที่ 3 ถึงประเภทที่ 6 แต่ถ้าเป็นผู้ไม่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุราเลยก็จะไม่อยู่ในสภาพบังคับนั้น จะผิดก็แต่เพียงจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ตาม มาตรา 17 ของพระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ.2493 ถ้าเป็นสุราไทยก็มีโทษปรับแค่เพียงไม่เกิน 500 บาท ถ้าเป็นสุรานำเข้าก็มีโทษปรับแค่เพียง 2,000 บาท เท่านั้น และก็ไม่มีโทษถึงจำคุก ทำให้ผู้ค้าส่วนใหญ่ที่ค้าขายเกิน 24.00 น. ไม่ไปขออนุญาตจำหน่ายสุรา”

พ.ต.ท.จิณนกร ได้อธิบายการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวนกับผู้กระทำผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ประกอบกฎหมายว่า

“การบังคับใช้กฎหมายของพนักงานสอบสวนนั้น เมื่อมีการจับกุมตัวผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตมาดำเนินคดี จะเป็นการสอบสวนแล้วเปรียบเทียบปรับตามอัตราโทษตามกฎหมาย เมื่อความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตมีโทษปรับสถานเดียวไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 37 เมื่อผู้ต้องชำระค่าปรับอย่างสูงหรือชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบแล้ว คดีอาญาก็ต้องเลิกกัน สิทธินาคดีไปฟ้องก็ระงับไปตาม มาตรา 39 พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจกระทำการใดๆ มากกว่าการกำหนดค่าปรับในอัตราสูงสุดเท่านั้น นอกจากนี้แม้ว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดซ้ำหลายครั้ง ก็ไม่มีกฎหมายให้อำนาจพนักงานสอบสวนที่จะฟ้องให้ศาลลงโทษให้หนักขึ้น”

เขาได้ให้เหตุผลของการที่พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ใช้ดุลยพินิจเปรียบเทียบปรับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตในอัตราต่ำกว่า

“ส่วนใหญ่หรือกล่าวได้ว่าแทบทุกราย พนักงานสอบสวนจะกำหนดค่าปรับเพียงแค่ 100 – 200 บาท ซึ่งไม่ใช่อัตราที่สูงที่สุดก็เพราะเหตุผลดังนี้

1. เป็นความผิดที่มีได้สร้างความเดือดร้อน หรือเบียดเบียนผู้อื่นโดยตรง เป็นการทำความหากินโดยสุจริต แต่ผิดกฎหมายตามที่สังคมได้กำหนดขึ้น
2. พนักงานสอบสวนมีความรู้สึกสงสารเพราะผู้กระทำผิดส่วนใหญ่ไม่ใช่สถานบริการที่เปิดเป็นเทค ผับ เป็นผู้ที่มิรู้ฐานะปานกลางถึงยากจน ไม่มีการศึกษาในระดับสูงที่จะไปประกอบอาชีพอื่นได้

3. หากกำหนดค่าปรับสูงเกินไปแล้วผู้กระทำผิดไม่ยินยอมเสียค่าปรับ หรือไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลา 15 วัน พนักงานสอบสวนก็ต้องดำเนินคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 38 ซึ่งการดำเนินคดีนั้นก็คือการที่พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเป็นรูปสำนวนการสอบสวนแล้วส่งให้พนักงานอัยการฟ้องต่อศาล อันเป็นการสร้างภาระเกินความจำเป็นแก่พนักงานสอบสวน เพราะยังมีคดีอื่นที่ต้องทำเป็นรูปสำนวนการสอบสวนอีกมากในความรับผิดชอบ

จากเหตุผลหลักทั้ง 3 ข้อข้างต้นจึงเป็นที่มาของสาเหตุที่ทำให้พนักงานสอบสวนกำหนดค่าปรับในอัตราที่ต่ำมาก”

เขากล่าวถึงอุปสรรคในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตว่า

“ก็มีเพียงอัตราโทษที่ต่ำ ไม่ได้เด็ดขาด และภาระในการสอบสวนในรูปสำนวนการสอบสวนหากผู้กระทำผิดไม่ยอมเสียค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนกำหนด”

พ.ต.ท.จิณนกร กล่าวถึงเรื่องสินบน ผลประโยชน์ระหว่างพนักงานสอบสวนกับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตว่า

“ยืนยันว่าไม่เคยได้รับประโยชน์ หรือสินบนใดๆ จากผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต และไม่เคยรู้จักหรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตรายใดๆ ในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไทเลย”

เขาทิ้งท้าย และให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่า

“หากเจตนารมณ์ของกฎหมาย คือ ต้องการไม่ให้มีผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตเลย ก็ต้องทำให้เขารู้สึกกลัวไม่กล้าทำผิด ทำให้รู้สึกว่าจะไม่คุ้มค่ากับการกระทำผิด นั้นสามารถทำได้โดยการแก้ไขกฎหมายให้มีบทลงโทษให้หนักขึ้น ตัดภาระการทำสำนวนการสอบสวนที่ยุ่งยากของพนักงานสอบสวนในกรณีที่ถูกกระทำผิดไม่ชำระค่าปรับตามที่กำหนด และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปราบปรามจับกุมอย่างจริงจัง นอกจากนี้อาจมีบทลงโทษแก่ผู้ที่ซื้อสุราจากร้านที่จำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตด้วย”

ประสบการณ์ของพนักงานสอบสวน คนที่ 2

พ.ต.ต.วิชาญ อายุ 42 ปี พนักงานสอบสวน (สบ 2) สถานีตำรวจนครบาลพญาไท รับราชการในตำแหน่งสอบสวนที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไทมาโดยตลอด เป็นเวลา 7 ปี มีหน้าที่สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด รวมถึงมีอำนาจตามกฎหมายในการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำผิดด้วย ได้อธิบายถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตให้เราฟังว่า

“ตาม พระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ.2493 นั้น มาตรา 17 ได้ห้ามมิให้ผู้ใดขายสุราหรือนำสุราออกแสดงเพื่อขายเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต หากฝ่าฝืน มีบทกำหนดโทษไว้ตาม มาตรา 40 ถ้าเป็นสุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร มีโทษปรับไม่เกินสองพันบาท แต่ถ้าเป็นสุราไทยหรือที่ทำขึ้นในประเทศไทย มีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท”

พ.ต.ต.วิชาญ กล่าวถึงพฤติกรรมของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตเท่าที่ทราบให้เราฟังว่า

“ส่วนใหญ่เป็นผู้ค้าขายอาหารและสุราที่ปิดบริการหลัง 24.00 น. ดังนั้น หากผู้ค้าเหล่านั้นมีใบอนุญาตจำหน่ายสุราถูกต้องตามกฎหมาย ก็จะไม่สามารถจำหน่ายสุรานอกเหนือจากเวลา 24.00 น. ได้ตามกฎหมายประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 253 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515 หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เพราะกฎหมายดังกล่าวบังคับกับผู้ได้รับอนุญาต ไม่ครอบคลุมถึงผู้ไม่ได้รับอนุญาตให้ขายสุราแต่อย่างใด”

“ดังนั้น เมื่อผู้ไม่ได้รับอนุญาตจำหน่ายสุรานอกเหนือจากช่วงเวลา que ประกาศคณะปฏิวัติกำหนดจะมีความผิดเพียงจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ตาม มาตรา 17 ของพระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ.2493 ถ้าเป็นสุราไทยก็มีโทษปรับแค่เพียงไม่เกิน 500 บาท ถ้าเป็นสุรานำเข้าก็มีโทษปรับแค่เพียง 2,000 บาท เท่านั้น และก็ไม่มีโทษถึงจำคุก ทำให้ผู้ค้าส่วนใหญ่ที่ค้าขายเกิน 24.00 น. ไม่ไปขออนุญาตจำหน่ายสุรา”

พ.ต.ต.วิชาญ กล่าวถึงการดำเนินคดีและสาเหตุที่ทำให้ใช้ดุลยพินิจกำหนดค่าปรับในอัตราต่ำว่า

“การบังคับใช้กฎหมายของพนักงานสอบสวนนั้น เมื่อมีการจับกุมตัวผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตมาดำเนินคดี พนักงานสอบสวนทำได้เพียงเปรียบเทียบปรับ ส่วนใหญ่หรือกล่าวได้ว่าแทบทุกราย พนักงานสอบสวนจะกำหนดค่าปรับเพียงแค่ 100 – 200 บาท ซึ่งไม่ใช่อัตราที่สูงที่สุดก็เพราะหากกำหนดค่าปรับสูงเกินไปแล้วผู้กระทำผิดไม่ยินยอมเสียค่าปรับ พนักงานสอบสวนต้องทำเป็นรูปสำนวนการสอบสวน เสนออัยการฟ้องต่อศาล เกิดภาระยุ่งยาก และหากฟ้องต่อศาลไป ศาลก็ลงโทษหนักกว่าที่กฎหมายกำหนดไม่ได้ยุติ แม้ผู้กระทำผิดจะเป็นผู้กระทำผิดซ้ำหลายครั้งก็ตาม”

อุปสรรคของการดำเนินคดีความผิดประเภทนี้ที่ พ.ต.ต.วิชาญ ประสบพบ คือ

“อุปสรรคในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายสุราโดย
ไม่ได้รับอนุญาตก็คือมีอัตราโทษที่ต่ำ และภาระในการสอบสวนในรูปแบบงานการ
สอบสวนหากผู้กระทำความผิดไม่ยอมเสียค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนกำหนด”

ส่วนเรื่องผลประโยชน์จากความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น
พ.ต.ต.วิชาญ ยืนยันว่า

“ไม่เคยได้รับประโยชน์ หรือสินบนใดๆ จากผู้จำหน่ายสุราโดย
ไม่ได้รับอนุญาต และไม่เคยรู้จักหรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้จำหน่ายสุรา
โดยไม่ได้รับอนุญาตรายใดๆ ในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไทเลย”

เขาทิ้งท้ายด้วยการให้ข้อเสนอแนะว่า

“ถ้าจุดประสงค์คือการปราบปรามความผิดฐานนี้ไม่ให้เกิดขึ้น
ก็ต้องแก้ไขกฎหมายให้มีบทลงโทษให้หนักขึ้น และสามารถดำเนินการได้อย่าง
รวดเร็ว”

ประสบการณ์ของพนักงานสอบสวน คนที่ 3

ร.ต.ท.เสียงใส อายุ 26 ปี พนักงานสอบสวน (สบ 2) สถานีตำรวจนครบาลพญา
ไท รับราชการในตำแหน่งสอบสวนที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไทมาโดยตลอด เป็นเวลา 3 ปี มี
หน้าที่สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด รวมถึงมีอำนาจตามกฎหมายใน
การเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดด้วย ได้อธิบายถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานจำหน่าย
สุราโดยไม่ได้รับอนุญาตให้เราฟังว่า

“ความผิดฐานจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต บัญญัติอยู่ใน
พระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ.2493 นั้น มาตรา 17 ห้ามมิให้ผู้ใดขายสุราหรือนำ
สุราออกแสดงเพื่อขายเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต
หากฝ่าฝืนจะต้องรับโทษตามมาตรา 40 ถ้าสุรานั้นเป็นสุราที่นำเข้ามาใน

ราชอาณาจักร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ถ้าสุรานั้น เป็นสุราที่ทำขึ้นในราชอาณาจักร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อย บาท”

“และ มี ประ กาศ คณ ะ ปฎิ วัติ ฉบับ ที่ 253 ลง วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ห้ามเฉพาะผู้มีใบอนุญาตจำหน่ายสุราจำหน่าย สุรานอกเหนือจากเวลา 11.00 – 14.00 น. และช่วงเวลา 17.00 - 24.00 นาฬิกา หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พัน บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ข้อสังเกตคือ ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับนี้บังคับเฉพาะผู้มี ใบอนุญาต ส่วนผู้ไม่มีใบอนุญาตนั้นไม่ถูกบังคับ เพราะถือว่าต้องห้ามจำหน่าย สุราทุกเวลาอยู่แล้ว”

“ก่อนหน้านั้นก็มี กฎกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2504) ออกตามความในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ลงวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2504 ให้ผู้มีใบอนุญาตฯ ขายได้ถึงตีสอง (02.00 น.) ซึ่งขัดกับประกาศคณะ ปฏิวัติที่ให้ขายได้ถึงเที่ยงคืน (24.00 น.) ก็เกิดความสับสนกับผู้จำหน่ายสุรา และเจ้าหน้าที่ตำรวจ หากพิจารณาแล้วประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 253 มีศักดิ์ ทางกฎหมายเทียบเท่าพระราชบัญญัติขึ้นไป ซึ่งเหนือกว่ากฎกระทรวง และ ประกาศใช้หลังกฎกระทรวงนี้ ส่วนใหญ่ก็ยึดถือตามประกาศคณะปฏิวัติเรื่อยมา ต่อมาได้มี กฎกระทรวงการคลัง กำหนดเวลาขายสุราสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาต ขายสุราประเภทที่ 3 และประเภทที่ 4 พ.ศ.2548 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 36 พ.ศ.2504 ออกตามความในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.2493 และให้ผู้ มีใบอนุญาตฯ ขายสุราในช่วงเวลาที่สอดคล้องกับประกาศคณะปฏิวัติ ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 17 พฤศจิกายน 2548 ดังนั้น เวลาในการขายสุราจึง มีความชัดเจนเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2548 ที่ผ่านมานี้เอง”

“สรุปง่าย ๆ คือ ถ้ามีใบอนุญาตแล้วขายเกินเวลาที่กำหนดจะ ได้รับโทษหนักกว่า แต่ถ้าไม่มีใบอนุญาตแล้วขายเกินเวลา ก็จะได้รับโทษต่ำกว่า ส่วนข้อดีของการขออนุญาตจำหน่ายสุราอย่างถูกต้องคือ หากผู้จำหน่ายสุรา จำหน่ายในช่วงเวลาที่ถูกต้อง ก็จะไม่มีการไปจับได้หรือทำอะไรได้เลย และ ข้อเสียของการไม่ขออนุญาตคือถ้าเป็นผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุราก็จะถูก จับได้ตลอดเวลา เช่น ถูกจับตอนสามทุ่ม เสียค่าปรับเรียบร้อย กลับไปจำหน่าย สุราอีกห้าทุ่มตำรวจไปจับอีกมาเสียค่าปรับอีก”

ร.ต.ท.เสียงไธ เล่าถึงพฤติกรรมของผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตในส่วน
ที่พนักงานสอบสวนทราบ ว่า

“ด้วยหน้าที่ของพนักงานสอบสวนก็จะพบกับผู้จำหน่ายสุราโดย
ไม่ได้รับอนุญาต ณ ที่ทำการคือสถานีตำรวจนครบาลพญาไท เพราะไม่ได้เป็นผู้
จับกุมด้วยตนเอง เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ฝ่ายป้องกันปราบปรามจะเป็นผู้
จับกุมผู้กระทำความผิดมาส่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวน ผู้จำหน่ายสุราโดย
ไม่ได้รับอนุญาตทั้งหมดรับสารภาพ ของกลางส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดก็จะเป็น
สุราไทย เบียร์บ้างเป็นบางครั้ง แต่น้อยครั้งที่จะมีสุรานำเข้าจากต่างประเทศ
เพราะร้านส่วนใหญ่เป็นร้านเล็กๆ ลูกค้ำระดับคนทำงาน รับจ้าง เลิกงานดึกๆ
ระดับล่างถึงระดับกลาง สิ่งที่พนักงานสอบสวนทำได้คือ เปรียบเทียบปรับ
ขนาดว่าผมเข้าเวรอยู่ที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไทมา 3 ปี และก็ไม่ได้เข้าเวร
ดึกทุกวัน ผมยังจำหน้าผู้ที่ถูกจับในข้อหานี้บางรายได้เลย เพราะด้วยความที่
เป็นพวกหน้าเดิมๆ ซึ่งจากประสบการณ์ที่ผ่านมาคนพวกนี้ก็เต็มใจ เพราะส่วน
ใหญ่เขาขายเกินเที่ยงคืน รายได้ที่เขาได้ก็น่าจะมากกว่าค่าปรับ ตำรวจก็ไม่
จับทุกวัน ปรับทีก็ 100 – 200 บาท”

เขากล่าวถึงเหตุผลที่พนักงานสอบสวนใช้ดุลยพินิจกำหนดค่าปรับในอัตราต่ำ ว่า

“ผมหรือพนักงานสอบสวนคนอื่นๆ ทุกคน ก็ปรับแค่ 100 – 200
บาท เพราะสงสาร เห็นใจคนทำมาหากินด้วยความสุจริต ปรับเขามากเขาก็มี
รายได้ลดลงจนอยู่ไม่ได้ หันไปเป็นโจร ก่อปัญหาสังคมอีก ร้านเขาขายได้พวก
ลูกจ้างก็มีงานทำ ส่งผลพวงต่อกันไปหมด และเหตุผลอีกอย่างหนึ่งที่มาจาก
พนักงานสอบสวนเอง คือ หากกำหนดค่าปรับมากเกินไป แม้เขารับสารภาพ แต่
เขาไม่มีเงินจ่าย หรือเขาไม่ยอมจ่าย พนักงานสอบสวนก็เพิ่มภาระให้ตัวเอง
ต้องทำเป็นสำนวนส่งให้อัยการฟ้องศาล ค่าปรับก็ไม่อาจเกินกว่าที่กฎหมาย
กำหนดไปได้”

ร.ต.ท.เสียงไธ กล่าวถึงอุปสรรคในการดำเนินคดีกับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับ
อนุญาตจนก่อให้เกิดการกระทำผิดซ้ำแล้วซ้ำอีกว่า

“ในส่วนของพนักงานสอบสวนก็คือ พนักงานสอบสวนไม่สามารถทำอย่างอื่นได้นอกจากเปรียบเทียบปรับ มากที่สุดก็คือปรับในอัตราสูงสุด ส่วนใหญ่เป็นสุราไทยก็ 500 บาท ถ้าพนักงานสอบสวนปรับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต 500 บาท เขาก็คงแก้งไม่จ่ายค่าปรับ เพราะต่อให้เอาเขาขึ้นศาล ศาลก็ปรับเขาได้แค่ 500 บาทเท่าเดิม พนักงานสอบสวนก็ต้องทำสำนวนฟ้องด้วยความยุ่งยากอีก เป็นการกดดันพนักงานสอบสวนให้ต้องกำหนดค่าปรับเท่าที่เขาจะยอมจ่าย”

ร.ต.ท.เสียงใส กล่าวถึงความสัมพันธ์และสับสนระหว่างเขา กับผู้จำหน่ายสุรา โดยไม่ได้รับอนุญาตว่า

“ผมไม่เคยรับสินบนใดๆ จากผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต อย่างแน่นอน และไม่เคยรู้จักกับผู้จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต ในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลพญาไทเลย”

สุดท้ายเขาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

“ยากที่จะแก้ปัญหาเรื่องนี้ถ้าไม่แก้กฎหมายให้โทษหนักขึ้น และกฎหมายที่กำหนดวิธีการดำเนินคดีกับบุคคลเหล่านี้ให้ง่ายขึ้น รวดเร็ว เด็ดขาด แต่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่ออาชีพ การทำมาหากินของพวกเขาเหล่านั้นด้วย อย่าให้ปัญหาไปเกิดกับสังคมในทางอื่น อีกทั้งต้องให้ทุกฝ่ายมาร่วมกันแก้ปัญหา ไม่ใช่ให้ตำรวจกดขันอยู่ฝ่ายเดียว”

สัมภาษณ์ประชาชน

ที่ร้านจำหน่ายสุราโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต

1. นายทักษิณ อายุ 24 ปี

นายทักษิณ ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นพนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง มีรายได้ประมาณเดือนละ 9,000 บาท ขณะสัมภาษณ์ นายทักษิณ รับประทานอาหารและดื่มสุรา กับกลุ่มเพื่อนจำนวน 6 คน ที่ร้านอาหารมีดนตรีเปิด และมีนักร้องมาร้องเพลง ลักษณะเป็นผับ ได้บอกเกี่ยวกับความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตจำหน่ายสุราของตนเองให้เราฟังว่า

“ทราบว่าร้านที่จำหน่ายสุราให้แก่ลูกค้าได้ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเสียก่อน แต่ไม่ทราบว่าต้องเป็นเจ้าพนักงานจากหน่วยงานใด”

อาจเนื่องจากนายทักษิณ ไม่ได้มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสุรา และไม่เคยได้ศึกษาในเรื่องนี้จึงไม่ทราบวิธีตรวจสอบร้านที่ตนไปใช้บริการ โดยเขากล่าวว่า

“ไม่ทราบว่าร้านใด หรือร้านที่ผมเข้ามานี้ ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานให้จำหน่ายสุราได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ไม่ทราบวิธีตรวจสอบ หรือสังเกตแต่”

และนายทักษิณ ก็ไม่ได้ใช้การขออนุญาตจำหน่ายสุราของแต่ละร้านมาเป็นเหตุผลในการเลือกร้านที่จะเข้าไปใช้บริการ โดยเขากล่าวว่า

“ในการที่ผมจะเลือกร้านที่จะมาทานอาหารและดื่มเหล้ากับเพื่อนฝูง หรือใครก็ตาม ผมก็ไม่เคยคำนึงว่าร้านใดจะได้รับอนุญาตจำหน่ายสุราอย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่”

เกี่ยวกับผลกระทบต่อสังคมจากการใช้บริการร้านที่จำหน่ายสุราโดยถูกต้องตามกฎหมายนั้น นายทักษิณ กล่าวว่า

“การที่ผมใช้บริการร้านที่จำหน่ายสุราที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หรือร้านที่จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น คิดว่าไม่ส่งผลดีหรือเสียต่อสังคมแต่อย่างใด คิดว่าเป็นเรื่องของผู้ประกอบการมากกว่าที่จะทำถูกหรือทำผิดกฎหมาย เพราะในส่วนของผมซึ่งเป็นผู้บริโภคนั้น หากไม่ใช้บริการร้านที่ผิดกฎหมาย ก็สามารถหาร้านอื่นเพื่อดื่มสุราได้”

2. น.ส. ฮวน อายุ 30 ปี

น.ส.ฮวน ประกอบอาชีพค้าขายมีธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ประมาณเดือนละ 30,000 บาท ขณะสัมภาษณ์ น.ส.ฮวน รับประทานอาหารและดื่มเบียร์ กับเพื่อน จำนวน 4 คน ที่ร้านอาหารตามสั่ง ไม่มีดนตรี ได้บอกเกี่ยวกับความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตจำหน่ายสุราของตนเองให้ฟังว่า

“ทราบว่าร้านที่จำหน่ายสุราให้แก่ลูกค้าได้ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเสียก่อน แต่ไม่ทราบว่าต้องเป็นเจ้าพนักงานจากหน่วยงานใด”

อาจเนื่องจาก น.ส.ฮวน ไม่ได้มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสุรา และไม่เคยได้ศึกษาในเรื่องนี้จึงไม่ทราบวิธีตรวจสอบร้านที่ตนไปใช้บริการ โดยเขากล่าวว่า

“ไม่ทราบว่าร้านไหนได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานให้จำหน่ายสุราได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ไม่ทราบวิธีตรวจสอบ หรือสังเกตแต่อย่างใด”

และ น.ส.ฮวน ก็ไม่ได้ใช้การขออนุญาตจำหน่ายสุราของแต่ละร้านมาเป็นเหตุผลในการเลือกร้านที่จะเข้าไปใช้บริการ โดยเขากล่าวว่า

“ในการที่ฉันจะเลือกร้านที่ไปรับประทานอาหารและดื่มสุรา ฉันไม่เคยคำนึงว่าร้านใดจะได้รับอนุญาตจำหน่ายสุราอย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ หากพอใจในบรรยากาศ หรือรสชาติอาหารก็จะเข้าไปใช้บริการ”

เกี่ยวกับผลกระทบต่อสังคมจากการใช้บริการร้านที่จำหน่ายสุราโดยถูกต้อง ตามกฎหมายนั้น น.ส.ฮวน กล่าวว่า

“คิดว่าการที่ประชาชนผู้บริโภคสุราคำนิ้งว่าจะใช้บริการร้านที่จำหน่ายสุราอย่างถูกต้องนั้น ก็จะส่งผลดีในทางอ้อมต่อสังคม อันเป็นการส่งเสริมผู้ประกอบการที่เคารพต่อกฎหมาย”

3. นายเหลิม อายุ 27 ปี

นายเหลิม ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง มีรายได้ประมาณเดือนละ 12,000 บาท นิยมดื่มสุราในโอกาสที่มีการเลี้ยงฉลอง หรือเที่ยวพักผ่อนในวันศุกร์ เสาร์ กับเพื่อน ขณะที่ให้สัมภาษณ์นายเหลิม รับประทานอาหารและดื่มสุรา กับเพื่อน จำนวน 5 คน ที่ร้านอาหารเป็นผับมีดนตรี ได้เล่าถึงรสนิยม โอกาสในการดื่มของตนว่า

“ไม่ได้ชอบรสชาติของสุรา แต่ดื่มสุราเพราะเป็นการสนุกสนานกับเพื่อนฝูง เกิดความครึกครื้น ผ่อนคลาย ไม่ได้กำหนดแน่นอนว่าจะต้องดื่มวันไหน เวลาไหน แต่จะคำนิ้งว่าจะดื่มในวันที่วันรุ่งขึ้นไม่มีภาระการงานใดๆ ส่วนเวลาส่วนใหญ่ก็จะดื่มกลางคืน เพราะเวลากลางวันต้องทำงาน คนทั่วไปก็ดื่มกันเวลากลางคืน คนมีงานทำส่วนใหญ่ก็ไม่ดื่มกลางวัน ประกอบกับร้านส่วนใหญ่ที่มีสุราจำหน่าย ก็เปิดบริการกลางคืน ส่วนคำถามว่าทำไมต้องไปดื่มนอกบ้าน เพราะที่ร้านอาหารมีการบริการ ได้รับความสะดวกสบายมีอาหารที่เราต้องการรับประทานประกอบการดื่มสุรา มีดนตรี ได้พบปะผู้คน มีความสนุกสนานจริง”

นายเหลิม บอกเกี่ยวกับความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตจำหน่ายสุราของตนเองให้เราฟังว่า

“ทราบว่าร้านที่จำหน่ายสุราให้แก่ลูกค้าได้ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิตเสียก่อน”

แต่นายเหลิม ไม่ทราบวิธีตรวจสอบร้านที่ตนไปใช้บริการว่าจะเป็นร้านที่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุราอย่างถูกต้องหรือไม่ โดยเขากล่าวว่า

“ไม่ทราบครับว่ามีวิธีตรวจสอบ หรือสังเกตยังไง”

และ นายเหลิม ให้เหตุผลในการเลือกร้านที่จะเข้าไปใช้บริการ ว่า

“การเลือกร้านก็จะเลือกร้านที่ไปเป็นประจำ ร้านที่มีบริการดี ๆ ราคาไม่แพงจนเกินไป มีบรรยากาศดี ๆ เปิดเพลงที่เราชอบ หรือเพื่อนชวนไปไหน ก็ไปที่นั่น ไม่ได้ดูว่าร้านใดจะได้รับอนุญาตจำหน่ายสุราอย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่”

เกี่ยวกับผลกระทบต่อสังคมจากการใช้บริการร้านที่จำหน่ายสุราโดยถูกต้องตามกฎหมายนั้น นายเหลิม กล่าวว่า

“คิดว่าดีต่อสังคมนะ ถ้าผู้บริโภคสนับสนุนร้านที่ทำถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ไปใช้บริการร้านที่ทำไม่ถูกต้อง เป็นการส่งเสริมให้คนในสังคมเคารพกฎหมาย กติกาของสังคม ไม่จ้องกฎหมายก็ไม่ศักดิ์สิทธิ์ ทำไม่ถูกต้องกฎหมายก็ได้ตั้งเหมือนกับการทำถูกต้องตามกฎหมาย แล้วต่อไปใครจะไปขออนุญาตจำหน่ายสุราให้ถูกต้อง อีกอย่างถ้าเราไม่ไปสนับสนุนร้านที่ทำไม่ถูกต้องต่อไป ร้านพวกนั้นก็จะได้ขายไม่ได้ แล้วก็จะไปขอให้ถูกต้องเข้าสู่ระบบ ทำให้มีการควบคุมร้านที่จำหน่ายสุราได้ง่ายขึ้น”

สัมภาษณ์ประชาชน

ที่ร้านจำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต

1. นางสาวสลัด อายุ 32 ปี

นางสลัด ประกอบอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ประมาณ 25,000 บาท ขณะสัมภาษณ์ นางสาวสลัด รับประทานอาหารและดื่มเบียร์ กับกลุ่มเพื่อน จำนวน 4 คน ที่ร้านอาหารอีสานตั้งโต๊ะชั่วคราวริมทางเดินเท้า ได้บอกเกี่ยวกับความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตจำหน่ายสุราของตนเองให้เราฟังว่า

“ทราบว่าร้านที่จำหน่ายสุราให้แก่ลูกค้าได้ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเสียก่อน น่าจะเป็นเจ้าพนักงานสรรพสามิตนะ น่าจะเป็นอันเดียวกับบุนหรี”

นางสลัด ใช้ความรู้สึก และเหตุผลในการสันนิษฐาน เกี่ยวกับวิธีตรวจสอบร้านที่เธอเข้าไปใช้บริการว่าได้รับอนุญาตจำหน่ายสุราหรือไม่ได้อย่างแม่นยำ โดยเขากล่าวว่า

“เคยเห็นร้านที่ขายบุนหรีแล้วมีใบอนุญาตเป็นกระดาษ ติดอยู่ที่ร้าน ซึ่งการจำหน่ายสุราก็น่าจะเป็นลักษณะเดียวกัน และเชื่อว่ากฎหมายต้องกำหนดให้นำมาแสดงให้เห็นเด่นชัด ณ ที่ขาย”

และ นางสลัด ก็ไม่ได้ใช้การขออนุญาตจำหน่ายสุราของแต่ละร้านมาเป็นเหตุผลในการเลือกร้านที่จะเข้าไปใช้บริการ โดยเขากล่าวว่า

“ในการคิดว่าจะไปร้านไหนที่จะไปรับประทานอาหารและดื่มสุรา เหตุผลที่ว่าร้านไหนได้รับอนุญาตจำหน่ายสุราอย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ไม่ได้อยู่ในเหตุผลที่ใช้ตัดสินใจแต่อย่างใด ไปร้านที่คิดว่าอาหารอร่อย สะอาด เราไปได้สะดวกก็จะไปร้านนั้น”

เกี่ยวกับผลกระทบต่อสังคมจากการใช้บริการร้านที่จำหน่ายสุราโดยถูกต้องตามกฎหมายนั้น นางสลัด กล่าวว่

“การที่ฉันใช้บริการร้านที่จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น คิดว่าน่าจะส่งผลเสียต่อสังคมทางอ้อมบ้าง ในลักษณะที่เป็นการส่งเสริมผู้ประกอบการที่ทำผิดกฎหมาย แต่คิดว่ามีผลกระทบต่อสังคมน้อยมาก เพราะว่าถึงจะไม่ดื่มสุราร้านนี้ก็ยังสามารถหาดื่มสุราได้จากร้านอื่น”

2. นายมาร์ค อายุ 25 ปี

นายมาร์ค ประกอบอาชีพขับรถรับจ้าง รายได้ประมาณเดือนละ 15,000 บาท ขณะสัมภาษณ์ นายมาร์ค รับประทานอาหารและสุรา กับเพื่อน จำนวน 5 คน ที่ร้านอาหารตามสั่ง มีดนตรี ได้บอกเกี่ยวกับความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตจำหน่ายสุราของตนเองให้เรา ฟังว่า

“ทราบว่าร้านที่จำหน่ายสุราให้แก่ลูกค้าได้ต้องได้รับอนุญาต จากเจ้าพนักงานเสียก่อน น่าจะเป็นที่สำนักงานเขตที่ร้านตั้งอยู่”

นายมาร์ค ไม่ทราบแน่ชัดในการตรวจสอบ หรือสังเกตว่าร้านใดเป็นร้านที่ได้รับ อนุญาตให้จำหน่ายสุราได้หรือไม่ โดยกล่าวว่า

“ไม่ทราบเหมือนกันนะ น่าจะเป็นใบประกาศที่ติดไว้ในร้านให้ ลูกค้าเห็น หรือเวลาเจ้าหน้าที่มาขอดูต้องมีแสดงให้เห็นได้ตลอด”

และ นายมาร์ค ก็ไม่ได้ใช้การขออนุญาตจำหน่ายสุราของแต่ละร้านมาเป็นเหตุผล ในการเลือกร้านที่จะเข้าไปใช้บริการ โดยเขากล่าวว่า

“ในการที่ผมจะเลือกร้านดื่มสุรา ผมไม่เคยคำนึงว่าร้านไหนจะ ได้รับอนุญาตจำหน่ายสุราอย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ขอปรึ้นไหนก็เข้า ร้านนั้น”

นายมาร์ค กล่าวถึงเรื่องผลกระทบต่อสังคมจากการใช้บริการร้านที่จำหน่ายสุรา โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายว่า

“คิดว่าการที่ประชาชนผู้บริโภคสุราไม่ได้คำนึงว่าร้านใดจะได้รับ อนุญาตจำหน่ายสุราอย่างถูกต้องหรือไม่นั้น ไม่น่าจะส่งผลเสียใดๆ ต่อสังคม แต่เป็นเรื่องระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้ประกอบการที่ทำผิดกฎหมายมากกว่า เพราะโดยทั่วไปประชาชนก็ไม่ได้คำนึงว่าร้านใดจะได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุรา อย่างถูกต้องหรือไม่”

3. นายเทพ อายุ 29 ปี

นายเทพ ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง รายได้ประมาณ 10,000 บาท ขณะที่ให้สัมภาษณ์นายเทพ รับประทานอาหารและดื่มสุรา กับเพื่อน จำนวน 3 คน ที่ร้านอาหารอีสานวางโต๊ะชั่วคราวบนทางเดินเท้า ได้เล่าถึงรสนิยม โอกาสในการดื่มของตนว่า

“ปกติดื่มเบียร์เพราะทานง่ายไม่ต้องชง ตอนหลังก็ติดเบียร์เหมือนกัน เวลาทานอาหารนอกบ้านเกือบทุกครั้งก็จะสั่งเบียร์ดื่ม ไม่จำเป็นต้องฉลองก็ดื่มอยู่แล้ว”

นายเทพ บอกเกี่ยวกับความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตจำหน่ายสุรา ของตนเองให้เราฟังว่า

“คงเหมือนกับบุญหรีนะ ต้องได้รับอนุญาตจากสรรพสามิตก่อน”

นายเทพ พอจะทราบวิธีตรวจสอบร้านที่ตนไปใช้บริการว่าจะเป็นร้านที่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุราอย่างถูกต้องหรือไม่ โดยเขากล่าวว่า

“ก็ถ้าเหมือนบุญหรีก็จะมีใบอนุญาตเป็นกระดาษ ติดอยู่ที่ร้านให้รู้ว่าร้านนี้ได้รับอนุญาตหรือไม่”

และ นายเทพ ให้เหตุผลในการเลือกร้านที่จะเข้าไปใช้บริการ ว่า

“ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ไปนั่งร้านดี ๆ หรู ๆ หรอก นั่งร้านแบบนี้แหละริมถนน ร้านนี้ก็ร้านประจำ หรือสะดวกตรงไหนก็ร้านนั้นแหละ สำคัญที่สุดก็เป็นรสชาติอาหาร แล้วก็ดูความสะดวกบ้าง ถ้ารับได้อาหารอร่อยก็ร้านนั้นแหละ”

“ร้านนี้ก็คงไม่ได้รับอนุญาตมั้ง เพราะอยู่ริมถนนคงออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ แต่ผมก็นั่งประจำ ร้านนี้อาหารอร่อย”

เกี่ยวกับผลกระทบต่อสังคมจากการใช้บริการร้านที่จำหน่ายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายนั้น นายเทพ กล่าวว่า

“คิดว่าการที่ผมมานั่งตีหม้อในร้านที่ไม่ได้ขออนุญาตไม่
กระทบสังคมหรอก เพราะผมมั่นใจว่าตัวผมตีหม้อแล้วไม่สร้างความเดือดร้อนให้
ใคร ส่วนคนอื่นก็เหมือนกันถ้าตีหม้อแล้วมาสร้างความเดือดร้อนให้คนอื่นก็เป็น
เรื่องของคนเขาคอนั้น ไม่เกี่ยวกับร้านที่ขายหม้อ ถ้าไม่มีร้านนี้เค้าก็ไปตีหม้อ
ร้านอื่น เมาร้านอื่นได้ หาหม้อเพื่อจะเมาไม่ยากหรอก”

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ร้อยตำรวจโท สิทธิศักดิ์ จันทร์สว่าง เกิดวันที่ 11 กันยายน 2524 ที่อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ในปีการศึกษา 2546 นรต.รุ่นที่ 57 รับราชการบรรจุเป็นร้อยตำรวจตรี เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2547 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชา สังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง พนักงานสอบสวน (สบ 1) สถานีตำรวจนครบาลพญาไท